12 పేజీలు అర్థణా.

ప్రతి గ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. పతిఒక్కరు చదువుకోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నంపెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సరం చందా రు 3

—

పల్లెల్లో ప్రకటన లరిడించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 9 | శుక్రవారము - 11—3—38. - నెల్లూరు | సంచిక 10

★రాజాజీ సమ్మెటపోట్లు★

మదరాసు అసెంబ్లీయందు బడ్జెటుసందర్భమున ప్రతిపాలసభ్యులు గావించిన విమర్శలకు ప్రధాని రాజగోపాలాచారిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బహుచక్కగ ప్రతిఅంశమును ప్రతిపక్షులు మరల నోరు మెదల్పకుండ, మొఖముకొట్టినట్లు జవాబిచ్చిరి. ఎవరెంత విమర్శించినా మొత్తంమీద బడ్జెటును అందరూ ఆమోదించారు.

* * *

కాంగ్రెసు ఒక పక్షముకాదనీ దేశమందలి అన్నిపక్షాలను, వర్గాలను ప్రతిబింబించు సమగ్రమగు జాతీయసంస్థయనీ, యీవిషయం బడ్జెటు వల్లనే ఋజువైనదనీ, కాంగ్రెసు వున్నంతవరకు ఏవిధమైన కులకక్షలు సాంఘికపక్షాలు అనవసరమనీ అన్ని సంఘముల హక్కులను సమన్వయపరచి కాంగ్రెసు జాతీయైక్యతను నిరూపించుననియు తెల్పెను.

* * *

ఆర్థిక పత్రమునందు గావింపబడిన ఏర్పాటులు బాగున్నవా లేవా యని సభ్యులాలోచింపవలెను గాని, తాము ప్రాతినిధ్యము వహించు ప్రజల లాభముల మాత్రమే చూడరాదనిరి.

* * *

మద్యపాన నిషేధమును గురించిఅపహాస్యంగా మాట్లాడిన బసరు గారికి జవాబుగ మధ్యనిషేధమువలన బసరుగారి సాంఘికులకు మంచి లాభము కలుగుననియు, యిందువలన ప్రతి ఆంగ్లో హైందవకుటుంబమునకును ఒక్కొక్క బంగారు గుడ్డును పెట్టుబాతు ఒసంగబడు చున్నదనియు చెప్పిరి.

* * *

మంత్రులు తమతమశాఖలకు ఎక్కువగ సొమ్ము సంపాదించుటకు ఒత్తిడిని కలుగజేసి యుండవలసినదని గావించిన విమర్శలకు రాజాజీ చెప్పిన మూడు వృషభరాజములకథ ఎంతేయు ఒప్పియున్నది. ప్రతిరోజును ఒక్కచోటనే మేయుచున్న మూడుబలీయములగు వృషభరాజములను ఒకసింహము కబళింపగోరి వాటిని వేర్వేరుగా దూరముగ మేయుమని ప్రోత్సహించినదట. మంత్రులు తమతమ శాఖలకొరకు పోట్లాడితే [illegible] అదేవిధంగా వుండనున్నారు. కాంగ్రెసు మంత్రులు అంతసులభంగా మోసపోవువారు కారనియు, వారి ఐక్యత ప్రతికూలురకు నిస్పృహజనింపచేయుననియు తెల్పిరి.

* * *

కార్మికులదృష్టిలో బడ్జెటు సంతృప్తికరముగ లేకపోవుటకు కారణము కార్మికులేగాని యితరులు కాజాలరనిరి. సమ్మెలతోను కార్మిక వివాదాలతోను కార్మికశాఖామంత్రిని ఊపిరితీయకుండ వ్యవధి యిచ్చియుండినచో ఆయన ఏమైన చేయుటకు వీలుండెడిదనిరి.

* * *

దేశాభివృద్ధికరమగు కార్యముల విషయంలో మద్రాసురాష్ట్రం వెనుకబడి యున్నదని గావించిన ఆక్షేపణలు పొరబాటనిరి. విద్యకుగాని, కార్మికులకుగాని, హరిజనులకుగాని, నీటిసౌకర్యమునకుగాని, దేశాభివృద్ధికరమగు ప్రతి కార్యమునకుగాని, మదరాసు ఇతర రాష్ట్రములకన్న ఎక్కువగ వెచ్చించుచున్నదని అంకెలద్వారా నిరూపించిరి. ఈశాఖలకన్నిటికి బెంగాలున 274 లక్షలు, బొంబాయిలో 271 లక్షలు సం॥ పరగణాలలో 386 లక్షలు, వెచ్చింపబడగా మదరాసున గత సంవత్సరం 472 లక్షలు వినియోగించబడెననియు, యీ సంవత్సరం 490 లక్షలు నిర్ణయింపబడి యున్నదనియు తెల్పిరి.

* * *

ఆయవ్యయపట్టికను సరిపుచ్చవలసిన బాధ్యత తన కేసట్టి పన్నీరు శెల్వంగారు యింకను అధనముగ రెమిషన్ యివ్వలేదని ఆక్షేపించుటలో ఆశ్చర్యంలేదనిరి. స్వపరిపాలనాధికారమునకు భూమిశిస్తు అబ్కారీ ఆదాయములు, ఒకటి పండ్లూడిన ముసలిఆవును, రెండవది ముసలిదై ఎండి కాటికి కాళ్ళుచాచుకొనినది అనిరి.

* * *

తనకు సాధ్యమగుచో మహమ్మదీయులలో విద్యావ్యాప్తికొరకు ధనమును నీటిప్రవాహమువలె వెచ్చించెదననిరి. మహమ్మదీయులలో విద్యావ్యాప్తికి ఎక్కువ ఫలవంతమగు సూచనల నెవరైన గావించుచో, ఆర్థికవసతి యున్నంతవరకు ఖర్చుకు లక్ష్యపెట్టక విద్యాసౌకర్యాలు యేర్పరచబడుననిరి.

* * *

నిమ్న జాత్యుద్ధరణకు రు 11 లక్షలు యీ సంవత్సరం నిర్ణయింపబడెననియు, యితరరాష్ట్రాలకన్న యీ మొత్తం చాల హెచ్చనియు తెల్పిరి.

* * *

ప్రభుత్వోద్యోగ శాఖలవారికి మంత్రులు లొంగిపోవుచున్నారని బషీరు అహమ్మదుసయ్యదు గారి ఆరోపణకు సమాధానమిచ్చుచు -అటుల భయపడుటకుగాని, లొంగిపోవుటకుగాని అవసరం లేదనియు, మంత్రిపదవులవలన ఎక్కువ ప్రత్యేకసౌఖ్యము మంత్రులు అనుభవించుటలేదనియు, యీ మంత్రిపదవులు పోయిన ఆసౌఖ్యములుపోయి కష్టపడెదరను భయములేదనియూ, తాను సత్యాగ్రహినియు, ప్రభుత్వము వందున్న

దీనికొరవ 6-వ పేజీలో చూడుడు.

కత్తితో పరిపాలనా?

బడ్జెటును వైస్రాయి పునరుద్ధరించుట.

ఢిల్లీ అసెంబ్లీలో సైన్యం విదేశ శాఖావ్యయములపై ఓటింగులేకుండా చేయబడుటచేత అన్నిపార్టీలును ఏకమై బడ్జెటుమీద యేలాటి ఉపన్యాసములు లేక తీర్మానములు లేకనే ప్రతిఅంశమును త్రోసివేయవలెనని తీర్మానించుకొనిరి. 5 వ తేదీన బడ్జెటు డిమాండులు ఓటింగుకు వచ్చినపుడు అన్ని పక్షముల వారును పూర్తి బలా బలాలతో సభకు హాజరైరి. ఆ ఒక్క రోజుననే 50 డిమాండులు అనేక కోట్ల మొత్తము చేయునవి నిరాకరింపబడెను. 9 మార్లు ప్రభుత్వంవారు ఓట్లు లెక్కించవలసినదని పట్టుబట్టి తొమ్మిది మారులు ప్రభుత్వమువారే ఓడిపోయిరి. ప్రభుత్వ పక్షమునకు అధికము వచ్చిన ఓట్లు 46, ప్రతిపక్షులకు 68 వరకును వచ్చెను. అంతటితో ఓట్లు లెఖించమనడం మానుకొనిరి. మిగిలిన అంశములు ఓటుకు పెట్టకుండకనే నిరాకరింపబడినటుల అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

ప్రభుత్వంవారు చేసిన ఎత్తుకు ప్రజా ప్రతినిధులగు సభ్యులు కాంగ్రెసు పార్టీ వారు తదితర పార్టీలు తమ మధ్యనుండు భేదాభిప్రాయములను పెట్టెకట్టి జాతీయాభిమానమును, ఆత్మగౌరవమును ప్రాధాన్యముగనెంచి అందరును చేతులు కలిపి ప్రభుత్వమువారికి అపజయ పరంపరలు కలిగించుట, కడకు ఒక గ్రాంటునుకూడ ప్రభుత్వంవారు ప్యాసు చేయించుకొనజాలక పోవుట ఎంతేయు ముదావహము. అసెంబ్లీ చరిత్రయందు సువర్ణాక్షరములతో వ్రాయతగి యున్నది.

ఈసందర్భమున వైస్రాయిగారు దేశరక్షణకు విదేశవ్యవహారములకు సంబంధించినఅంశములపై ఓటు లేకుండా చేయడంలో కారణం లేకుండాపోలేదు. ఈరోజు బడ్జెటులో యీ అంశముక్రింద 2 కోట్ల 48 లక్షలు అధికం చేయబడింది. అవతల ఇంగ్లాండులోను వైమానిక దళము నావికాదళము వృద్ధి యగుటకుగా యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. అంటే యుద్ధపుబడ్జెట్టు ఇండియాలోకూడ ప్రవేశపెట్టబడిందన్నమాట. అందుకోసం ఈఅంశం ఓటుకు పెట్టబడితే భారతదేశం యొక్క యుద్ధప్రాతికూల్యము గురించి కలభా చేయబడుతుందని వైస్రాయిగారి భీతియై యుండవచ్చు.

ప్రభుత్వ సభ్యుడు గ్రిగ్గుగారు ఒక అంశంలోనైనా అధికఓట్లు సంపాదించాలని ఎత్తులువేశాడు. కాని సాగినాయికావు. ఓటు తీసుకోవకుండా అనేకఅంశాలను వెళ్ళనిచ్చి ఇకమీదట ఓటుతీసుకోవలెనని ప్రభుత్వం కొందరే సభ్యులన్ని ప్రతిపక్షులకు కనిగొట్టుచేసి తను బలాన్ని జాగరూకతతో సభలోనే వుంచుకొని ఒకఅంశంమీదకటాలున ఓటుతీసుకొనేట్లు చేయ తలచుకున్నాడు. కాని ప్రతిపక్షులు గ్రిగ్గుగారిని తలదన్ను అతి జాగరూకతతో ఎప్పుడెప్పుడు ఓటుకు పెట్టుదురాయని కాచుకొనివుండేవారు. ఈవిషయంలో గ్రిగ్గుగారి శ్రమయంతా వృథా అయిపోయి పరిహాసంక్రిందికి వచ్చింది.

ఒక్కొక అంశం ఓడిపోయేటప్పుడల్లా "ప్రభుత్వంవారికి పైసావిచా అనుమతించి -ఇవ్వం" "ఓట్లను సంపాదించటంలోగూడా మిత్రభేదమేనా, ఎవ్వాళ్ల విభేదతంత్రంలో పరిపాలిస్తారు", "రాజీనామాయివ్వండి, లేచిపొండి" అని ప్రభుత్వాన్ని ఉద్దేశించే కేకలు మిన్నుముట్టేవి. పాడెను ఊరేగించేటప్పుడు, భజనచేసే "రామ నామ సత్యా హై" అనే తిరుమంత్రాన్ని ప్రతి వ్యయాంశం ఓడిపోయినపుడల్లా రంగాహాండేగారు కరకనిష్టతో బిగ్గరగా భజనశ్రుతిలో పలికేవారు. కొందరు "హరిలో-" పారాయణం ప్రారంభించిరి.

ఈవిధంగా, యింతపరిహాసంగా, ఒక్క అంశంకూడా ఆమోదించక, ప్రజాప్రతినిధులందరు సంయుక్త ప్రతిఘటనచేసి ఓడించిన బడ్జెటును వైస్రాయిగారు తన అధికారాన్ని వినియోగించి సంపూర్ణంగా పునరుద్ధరించిరి. ఆర్థికసభ్యుడు గ్రిగ్గుగారు యీ పునరుద్ధరించిన బిల్లును భారత శాసనసభవారి ఆమోదముకొఱకు —రాగా మరల త్రోసివేయబడెను. ప్రభుత్వవారికి 48 ఓట్లును, ప్రతికూలముగ 69 ఓట్లును వచ్చెను.

మద్రాసు అంసెంబ్లీ

14 తేది సమావేశమగును. బడ్జెటు గ్రాంటులు చర్చింపబడును.

నెల్లూరుకు విద్యాశాఖామంత్రిరాక.

ఈనెల 30 తేదిన మహమ్మదీయ మిడిల్ స్కూలుకు తెరచుటకు విద్యాశాఖామంత్రి డా॥ సుబ్బరాయన్ గారు నెల్లూరుకువచ్చెదరు.

గాంధిగారు కలకత్తాకు రాజకీయఖైదీల సమస్యపై యీనెల 14 తేది కలకత్తాకు వెళ్లెదరు.

లక్నోలో ప్రక్కప్రక్కనే ఒకదేవాలయము ఒకమసీదు ఒకరాత్రిలోనే తయారైనవి.

యుగోస్లావియా దేశంలో ఒకస్త్రీకి [illegible] ముప్పదవయేటను రెండేండ్లలో, ఆర్గురు కొడుకులు పుట్టిరి.

కృష్ణజిల్లా రైతు సంఘము.

రైతులకు హెచ్చరిక.

జిల్లారైతుసంఘము గట్టిగా పనిచేసినచో రైతుల యొక్క స్థితి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు తొలగించుటకు గత అయిదు మాసముల అనుభవ మునుబట్టి నమ్మకములేదు. కాని జిల్లారైతుసంఘము సరిగా పనిచేసి రైతులు లాభమునొందవలెనన్న ప్రతిగ్రామములోను రైతుసంఘముండవలెను. ప్రతిరైతూ సభ్యుడుగా చేరవలెను. జిల్లాసంఘమునకు విరాళములిచ్చి పోషించు బాధ్యత రైతు గుర్తించవలెను. చేరుగా తమ యిబ్బందులను గూర్చి జిల్లారైతుసంఘమునకు వ్రాయువారు పోస్టుఖర్చులకును, ఆఫీసుఖర్చులకును తమ శక్తికొలది బాగుగా సహాయపడవలెను. శేరీవారో బజారులిచ్చుటకష్టము. గ్రామములలో రైతుపెద్దలు చందాలవసూలుచేసి కృష్ణజిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి, బెజవాడ, అని మనియార్డరు చేయగోరెదను.

జమీన్, మొఖాసా, ఈనాం, రైతు విచారణ.

జమీందారీ రైతు విచారణ సంఘమువారు మద్రాసులో యీనెల 10వ తేదీ (?) ఫిబ్రవరి నెలలోనే సాక్ష్యమును తీసుకొందురు. మనజిల్లాలో యుండగా మిర్జాపురం, చల్లపల్లి, ముక్త్యాల, మునగాల, వుయ్యూరు, మొదలగు యెస్టేట్లు సాక్ష్యముస్నా మొఖాసా, యినాం, గ్రామముల సాక్ష్యమున్నా కావలసియున్నది. కనుక జమీందారీ, మొఖాసా, యినాం, రైతులు తగిన రికార్డుతో సాక్ష్యమిచ్చుటకు రావలెను. అన్ని యెస్టేట్లు, మొఖాసా, యినాం గ్రామములను గురించి భూరికార్డైన రిపోర్టులున్నా, రికార్డు యేలాగున్నా (పట్టాముచ్చిలికాలు, రశీదులు, కృష్ణనోటీసులు, వేలం నోటీసులు వగయిరా) మా ఆఫీసుకు వెంటనే చేర్చవలెను. జమీందార్ల యెదుట సాక్ష్యమివ్వగలవారు తమ పేర్లను వెంటనే మాకు తెలియపరచగోరెదము.

ఈఅవకాశము తప్పుటచే రైతులకు తగినంత సహాయము జరగనిచో, రయితుల కష్టములు మింగి మీరుదు. కనుక రైతులు, రయితుప్రేమికు లగు యితరులు వెంటనే శ్రద్ధవహించి రికార్డు సంపాదించి, గ్రామాలలో రయితులను, జమీందారు, యినాందారు, మొఖాసాదారులనున్నా, మధ్యగల యిబ్బందులను వెంటనే మాకు తెలియపర్చాలి.

కాంగ్రెసు, సామ్యవాది, యువజన, రైతు సంఘ సభ్యులున్నూ, యితర రయితు సేవకులున్నూ గ్రామాలనుండి బలమయిన రికార్డును సంపాదించి మాకంపుటకుచేర్చ ప్రార్థన.

జిల్లాకలెక్టరు గారివద్దకు రాయబారము

17—3—38 తేదీ గురువారం ఉదయం 10 గంటలకు బెజవాడ డి. బి. దక్షిణపు రాధారి బంగాళాలో శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారు జిల్లా రైతుల రాయబారమును కలిసికొని వారివిజ్ఞప్తిని స్వీకరించెదరు. కనుక జిల్లారైతులందరు అన్ని డిపార్టుమెంటుల తాలూకు తమతమ యిబ్బందులను 15 వ తేదీ లోగా బెజవాడ జిల్లారైతు సంఘ కార్యాలయమునకు పంపినచో, వాటిని జిల్లా రైతు సంఘపక్షమున సమర్పించు విజ్ఞప్తిలో చేర్చుదుము. 17 వ తేదీ ఉదయం గం 9—30 లకు బెజవాడలో రాధారిబంగళా వద్దకు జిల్లాఅన్ని ప్రదేశాలనుండి రైతులువచ్చి రాయబారములో పాల్గొని తమయిబ్బందులను మహాజర్ల పూర్వకం గాను, స్వయంగాను కలెక్టరుగారికి చెప్పుకొన వలెను.

ముంకర సూర్యనారాయణ,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

తూ. గో. జిల్లా రైతుసంఘం.

జిల్లా స్థాయిసంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులసంఖ్య తాలూకాలవారీగా:— పెద్దాపురం 16, రామచంద్రపురం 14, తుని 10, రాజోలు 14, అమలాపురం 12, రాజమండ్రి 12, పోలవరం 7, పిఠాపురం 6, చోడవరం 4, కాకినాడ 8, నాగూరు 3.

22 తేదీ మధ్యాహ్నం 1 గంటకు రాజమండ్రిలో మొదటిసారిగాను స్థాయిసంఘ సమావేశము జరుగును.

కె. పట్టాభిరామయ్య,
ప్రధానకార్యదర్శి.

సి. పి. లో జమీందారుల ప్రతిఘటన

105 ఎస్టేట్లు ప్రభుత్వమునకు యిారాయబడిన రెవిన్యూను హెచ్చించుటకుగాను ఒకబిల్లు సి. పి లో కొనిరాబడెను. జమీందారులు, మాల్‌గుజారులును సమావేశమై, యీబిల్లుపట్ల తమ అసమ్మతిని తెల్పిరి. రెవిన్యూ మంత్రిగారివద్దకు రాయబారము పోవలెనని తీర్మానించిరి.

ప. గో. జిల్లా నిమ్న జాతీయ కూలీసభ.

యీనెల మూడోతేదీని ప గో. జిల్లా పంగిడిగూడెం గ్రామమునందు పైకూలీసభ జరుప బడినది. అధ్యక్షతవహించిన పొద్దు నరసింహా రావు గారు జిల్లా నిమ్నజాత్యోద్ధరణకై పాటుపడుచున్న కస్తూరి రామస్వామి, బొల్లాపల్లి రామదాసు మొదలగు ప్రముఖులు సంఘముల ఆవశ్యకత తదితర కూలీజనకష్టములను గూర్చి విపులముగా మాట్లాడిరి. పిమ్మట జమీందారీల మొదలగు ప్రాంతములందలి నిమ్నజాతులకు నీటిసరఫరాలేక యిబ్బందిపడుచున్నారనియు, స్థాకర్యములు లేకపోవుటను గూర్చి, హరిజనజాతులకు వివాహాది శుభకార్యములందు సైతము ప్రాముఖ్యత కలవడి విపరీత కర్చులపాలగుచున్నారు, అది నిర్మూలించవలసినదని హెచ్చరించుచు రైతులు హరిజనులను పాలేరులుగా నుంచుకొని రోజుకొకసారి బత్తెము నిచ్చుచు రూపకేండ్లక్రిందటనో రు 40, 50 లనో రేవివాహములకనితో అప్పులనిచ్చి యింతకాలము చాకిరిచేసినను అప్పు తీరలేదని మాట పట్టించుకచ్చిన దావాలుచేసి డిక్రీలుపొంది, వారి యున్న గుడిసెలను సైతము వేలముచేసి పలువిధ బాధలుకూర్చునట్టి రైతులచర్యను ఖండించి, తగిన కూలీ యేర్పరచి యిట్టి కష్టవిధానము తొలగించవలసినదనియు, నిమ్నజాతియందభిమానులైన వారి నభినందించుచు తీర్మానములు గావించి ముగించిరి.

—"యు. యస్."

లక్ష్మివారి అసమాన చిత్రములకు ఎదురుచూడుడు

అపూర్వ పౌరాణిక ప్రణయగాథలు.

రాధాకృష్ణ-
(తెలుగు)
-శ్యామసుందర్
(అరవము)

తారాగణము.

స్థానం నరసింహారావు,
దక్షిణ ఇండియాలో ప్రఖ్యాతిగణించిన
అమెచ్యూర్ నటీనటకులు—

డైరెక్టరు:
అనంద ప్రసాద్ కాపూరు,
బొంబాయి.

అసిస్టెంటు డైరెక్టరు:
టి ఆర్. శేషన్.

స్టూడియో:
వాన్స్ పిక్చర్స్ స్టూడియోలు,
కొల్హాపూరు.

గానము:
హెచ్. ఆర్. పద్మనాభశాస్త్రి,
బెంగుళూరు.

మూడువిషయాల్లో చిత్రము అద్వితీయమైనది. (1) టెక్నికు, (2) ఆదరణ, (3) ప్రేక్షకుని వింతమైన విషయాలతో దిగ్భ్రమ చెందించుట.

లక్ష్మి సినిటోన్ లిమిటెడ్,
145 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వివరాలకు:—
బెల్గ్రాం: "ఫోటోప్లే"

నలదమయంతి - * మెఱుగు-తఱుగులు *

I

వచ్చింది. నలదమయంతి అనగానే చిత్రశీయం తెల్లామఫురానికి. మూడువార్ని తెచ్చేయమున్నం అనుకోని పడేచేసేను వినంటి రాయరెడ్డిగారు. బాగున్నదా లేదా అనేదే ప్రశ్న.

చిత్రశీయమంటే ఆంధ్రులోక నాట్యకళా సరిస్సులో మొదటఫ్రాదిన కమలం. ప్రతిభావ్యం ప్రతిహార ప్రతియోగ్యాలు ఎరిగింది. అట్టి పంద ర్భంలో ఆచార్యులవారి సృష్టికి ప్రతిసృష్టి ఏ లోకాన్ని సిద్ధించడానికి ఆ లేని మెంకటి పాయంటూ,

అయితే ఒక్క విషయంలో మాత్రం నిజంగా మెచ్చుకోదగినది మహా తృ ర మైన సహాయం చేసింది ఈఫిల్ము. రిజువినేషన్ Rojuvenation కాతు కల్పం మున్నగు వైద్యవిధానాలు సాధిం చలేని కార్యం కూచిక్కంలో మాడుమన్నట్లు తృటిలో సాధించింది ఈఫిల్ముకరాజు. ముసలివాళ్లు వయసువారు కావాలంటే మగవారైతే మీసాలు మొలిచినవారైతే మీసాలను పాట్టిగా కత్తిరించు కుంటే చాలు. నిజంగా యువకులవుతారు. ఆడ వారైతే జడకొలాడ కేసుకుంటే చాలు. తప్పక నవయౌవనులవుతారు. ఈ విషయాన్ని సిద్ధాం తం చేసింది. ఈ నలదమయంతి.

నృత్యం మంచిదేకావచ్చు. రాజప్రాంగణాల్లో తరుచుగా జరుగుతూవుండేదవచ్చు. కాని మాను వెంటనే మామ్మారు ఎందుకండీ ఈ ద్యాసన్ని.

కర్కోటకుడి మహాభిప్రాయం. చిత్రశీయం లో గాని మరే గ్రంధంలోగాని ఇంత వికారిగా వ్రాయలేదు. పాము కరవకముందు నోరు తెరవటాని నలుడు ఏమి పాడినాడండీ పర్వ దృష్టిపైని రూపము మారిపోవడం? చిత్ర నిర్మాణంలో ఏ పాత్రమైనా ఫిల్ము నిర్మాణంలో సంబంధ ముంటే ఆ కర్కోటకున్ని చేరుకొని కథా పాత్ర రంధంలోనే నలుణ్ణి తరిపించుకొని ఆనందించి యుంచురుకదా? "రాజు మెచ్చింది రంభ" అన్నాడు. సుగ్రీవుడు.

సుదేవుడు నిజమైన బ్రాహ్మణుడు. స్థాన రాల్లో చేరినవాడు. సుఖమైనను, దుఃఖమైనను తీరికొక్కటే. దమయంతీ స్వయంవరంలో గాని నలదమయంతులు రాజ్యభ్రష్టులై ఒంటరులు విడి పాడి అష్టకష్టాలను అనుభవిస్తూ ఉన్నప్పుడుగాని వీరి ముఖవిన్యాసం ఒకటే. ఆకాశం గగనం శూన్యం "అనగా ఏమీలేదన్నమాట". (ఇతి కన్యాశుల్కం) వీరి భావప్రకటన పద్యాలకు రాగాలను తగిలించుకోడంలోనే. రాజోద్యో ఫిల్ములో శాస్త్ర ముఖానికి Expression అనే పాదము అద్దుకోండి. అడిగితే అర్ధం కిగారు లేదంటారా?

ఇంద్రసభ, వైరాగి కుటీరం అజాగళస్థానాలు. అనవసర ప్రసంగాలు. ఒకవేళ నేలమాళిగలారు ఎంతచవుకగా దొరికినా కెల్లవాళ్ల దొంగలి స్తారా?

సౌందర్యమంటే ఏమిటి? మామాంసవృద్ధి నప్పుడు సమపొష్టకముగ శరీరపు Pr[illegible]portionate growth of body ఒకపంజాబీ చెప్పాడు. ఇంతకుమైన ఏమైనా ఉన్నదా దమయంతి శరీం చడానికి నలమహారాజులో? లేమంటే దమ యంతితోపాటు రామాటాకీసువారు కూడా వరిస్తారా? పోనిండు. అయిపోయిన పెండ్లికి మేళా లెందుకు.

తనికి అంత ప్రాధాన్యమివ్వడం పాత్రలలో యుండే Individual Effort కు వ్యక్తిత్వపు దకుకదా? అయినా కేటికి Professor తని గారి Laborary ని చూడగలిగాం.

ఈఫిల్ములో వన్నె తెచ్చింది అద్దంకిగారి మృదు మధురగానం. సమయోచితాభినయం. ఇంద్రసే నుడుకూడా అప్పటి అభ్యుదయ్యుగానేపాడాడు. అమ్మాయిచేత ఆపాటపాడించక మాటలను మాత్రం అనిపిస్తే ఎంతబాగుండేది?

ఇంద్రుడు ధరవాలేదుగాని ఆర్యులకు దేవుడై నావిర్భాగములను నైవేద్యం ఈ ఆర్యదేవునికి ముఖానికి ఆ Dravidian cut ఏలా వచ్చింది? బృహస్పతిశాపం కారణమేమో?

ఆటవికులకు వేట నిత్యకృత్యంకదా? అనాటి వేటకు దాన్ని ఎందుకు? దగ్ధమాచకమా?

ఇక దమయంతిపాట బాగున్నదో లేదో, పాత్రోచితి, సమయోచితస్వభావమో, Action సరిపోయిందో, పాట రక్తికట్టిందో లేక విరక్తి పుట్టించిందో Credit Debit పద్దులను గిరీశం లా వ్రాస్తేగాని తేలదిగాదు. అయితే అరణ్య ఘట్టంలోమాత్రం బాగున్నదనే చెప్పాలిసొస్తుంది.

నియంత గారూ. పాత్రచిత్రణంలో ఒక మనలో మాట. నాటకనిర్ణయం అయినతర్వాత ఏపాత్రకు ఎట్టి ఆకృతి ఉండవలెనో ఎంతవయస్సు కావ లెనో తీర్మానించుకొని అట్టివారికే Concession టిక్కెట్టుపైనైనా నానాదేశ హోస్టళ్ల ఆఫీసులు, రైల్వేస్టేషనులు, విహారస్థలాలు గాలించి తగినవారిని Discover చెయ్యాలి. ఇదే పాత్ర సృష్టి. ఇదిలేంది ఎన్నిలక్షలు పెట్టినా ఎంత పొట్టిమీసాలు వాలుజడలు పెట్టినా ఫలితం శూన్యము.

ఈలోపాలు లేకుంటే ఫిల్ము బాగులేదని ఎవ రైనా అనగలరా? ఉంటేమాత్రం బాగులేదని ఎవరైనా అనగలరా?

హాలువారికి ఒకసలహా. కాంప్లిమెంటరీ టిక ట్ల సింహాసనాశీనులు రసగ్రహణ పారీణులు తక్కెంగల తక్కెకజాతి ప్రేక్షకులకు Di[illegible]turb అయ్యేటట్లు బిగ్గరగా మాట్లాడకూడదని టిక్కె ట్లపై అహ్వానపత్రికలపై పెద్దక్షరాలతో వ్రాయండి.

[illegible]సామాన్యుడు"

దీనికోరక కిన [illegible] మాటడు.

కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘము.

పెనాల్టీలు - శిస్తు మిజరాలు.

మనజిల్లాలో ఆయకట్టులో చేర్చబడక సెట్టి వ్యవసాయమునకు పనికిరానిభూములు కొన్ని సంవత్సరములనుండి పల్లపుసాగు చేయబడుచున్న వాటికి యీ సంవత్సరము విధించిన 8,6,12 రెట్లు అదనపుపెనాల్టీలును రద్దుకావించుటకును, శిస్తురెమిషన్ విషయములో మనజిల్లాలో జమీం దారీ ప్రదేశములలోని పీటీతివలో కీస్టెంట్ల మెంటు హాల్చించుటయినను పూర్తిగా తగ్గించక యెని మిది అణాలమాత్రమే తగ్గించి య 1 కి 5-12-0 రవాలు చేయుచున్నందులకు అసమ్మతితెల్పుతూ రీసెటిల్మెంటు పూర్వమున్న రు 5-0-0 ల వర కైన సిటిరీజ్వను తగ్గింపచేయుటకున్నూ గట్టి ఆం దోళన గావించవలసియున్నది.

పెనాల్టీలు కొన్ని గ్రామములలో పూర్తిగా తీసివేసినట్లును, కొన్ని గ్రామములలో నిల్పిన ట్లున్నూ. కొందరి రైతులవద్ద వచ్చే సంవత్సరం సాగుచేయమని వ్రాతమూలకమైన వస్తువుల పుచ్చుకొనియూ కొందరి విషయములో జమా బంది ఆఫీసరుగారే రికార్డుమీద వచ్చే సంవత్స రము పల్లం సాగు చేయరాదని రిమార్కు వ్రాసి యు, పెనాల్టీలు తగ్గించునట్లును, తీసివేసినట్లు నూ తెలియుచున్నది. అట్టి వివరములు పూర్తిగా మా ఆఫీసుకు వెంటనే పంపకోరెదను.

ప్రభుత్వంవారికడకు జిల్లారైతుసంఘము పక్ష మున నాయుభారముతెల్పి రైతుల యిబ్బందులను గూర్చి విజ్ఞప్తిని సమర్పించవలసియున్నది. శాసన సభ్యులందరికిని కూడా విజ్ఞప్తులను సమర్పించి ఆందోళన గావింపవలెను. అందుకగు ఖర్చులకు గాను రైతులందరు వెంటనే చందాలు పోగుచేసి "కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి, బెజ వాడ" అని యడ్రసుకు పంపవలెను. ఆలస్యము జరిగిన ఆలసించినచో అవకాశము తప్పిపోవును.

సుంకర సూర్యనారాయణ,

ప్రధానకార్యదర్శి

ఉత్తరధ్రువమున శాస్త్రపరిశోధనల గావించు చున్న రష్యాశాస్త్రజ్ఞులు మంచుగడ్డలమీద నివా సముండి పరిశోధనల గావించుచుండగా మంచుగ డ్డలు కరిగి కొంతదూరము కొట్టుకొని పోసాగెను. విమానముల పంపి అతిశ్రమమీద వీరిని కాపాడిరి.

* * *

విడుదల అయిన రాజకీయ ఖైదీలకు 50 మం దికి కలకత్తా కార్పొరేషన్ విద్యాశాఖలో ఉద్యో గములివ్వబడెను.

* * *

ఏలూరుసమీపమున తంగెళ్లమూడిలో కొత్తలి గంగడు వీపున ఒకపుండు రాచి కంటిజబ్బులకు చికిత్స గావించుచున్నాడు.

బిట్రగుంట గ్రామంలో అక్రమపు తీర్వజాస్తి

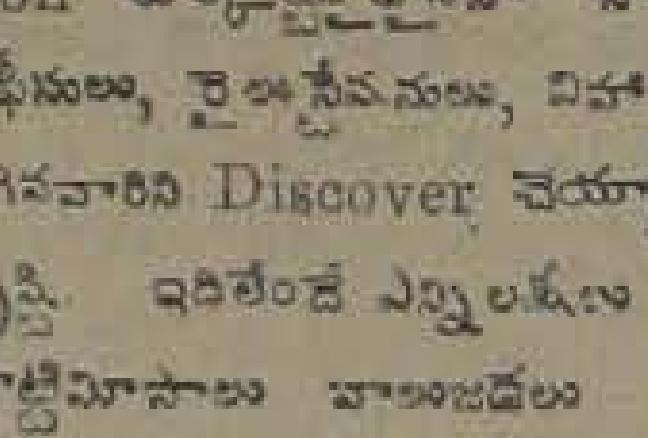
కాంగ్రెసుమంత్రుల కర్తవ్యము.

నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకా బిట్రగుంట గ్రామములో రేవిధమైన చెర్వులక్రింద పొరు కల వసతిలేని వర్షాధారపు మెట్టమాగాణి సుమారు యకరా 500 లు వున్నది. సదరుభూములకు యిప్పటికి 40 సంవత్సరములుగా సర్కారువారిని జలాధారము యేర్పాటుచేయుమని పెట్టుకొన్న అర్జీలకు మీరలేను సరిగా నీటివసతులు యివ్వ కున్నా సెగాక సదరుభూములకు మాగాణి మెట్టశిస్తుగాక యకరా 1 కి రు 4-1-0 లు కొంత భూమికి యకరా 1 కి రు 4-13-0 వంతున తీర్వజాస్తి శిస్తును విధించుచున్నారు. సదరుశిస్తు నీటివసతులు యివ్వకుండా రైతులమీద విధించడము చాలా అన్యాయమని యిదివరలో జస్టిసుపార్టీవారి పరి పాలనలో యెన్నిఅర్జీలు పెట్టుకొన్నను మామొర ఆలకించినవారుగాని మాకు న్యాయము కలుగ జేసినవారుగాని లేరు. యిటీవల 1935 సంవత్సర ములో శ్రీవిశ్వనాథ కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శ్రీగోగినేని రంగనాయకులుగారు యింకా యితరకాంగ్రెసు ప్రముఖులు కావలిలో సమావేశమయిన మహాసభలో యీవిషయములు మేము మనవిచేసుకొనగా సదరు మహాసభలో యీశిస్తు విధించడము చాలా అక్రమమని తీర్మా నము ప్యాసుచేసియున్నారు. తరువాత మా ప్రాంతములలో జరిగెడి ప్రతికాంగ్రెసు మీటిం గులలోనున్నూ రైతు మీటింగులలోనున్నూ ఈ శిస్తు అక్రమమని తీర్మానములు గావించియున్నవి. గత సంవత్సరములో జరిగిన మద్రాసు శాసన సభకు యెలెక్షను సమయములలో మాతాలూ కాల తరపున కాబినేయులైన బెజవాడ గోపా లరెడ్డిగారికి వోట్లుకొరకు సంచారము చేసిన కాం గ్రెసు ప్రముఖులుగూడా కాంగ్రెసువారు అధి కారమునకు వచ్చి వెంటనే యీ అక్రమ శిస్తును తొలగింపజేసెదమని వాగ్దానము లొసంగియు న్నారు. సదరు విషయమును గురించి 1937 వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల తే 29 ది నెల్లూరు టౌనుహాలులో మద్రాసు రాజధాని రివిన్యూశాఖ మంత్రిగారగు ఆనరబుల్ టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు సమావేశమైన మీటింగులో సదరు విషయములు అర్జీ యిచ్చుకొన్నందుకు శ్రీవారు ఈవిషయము త్వరలో విచారించి న్యాయము కలుగజేసెదమని సెలవొసంగియున్నారు. యిటీ వల మద్రాసురాజధాని ప్రధానమంత్రిగారున్నూ గౌరవనీయులైన రాజగోపాలాచారిగారు ఢిల్లీ నుండి మద్రాసు పోవునపుడు శ్రీవారిని బిట్ర గుంట రైల్వేస్టేషనులో యెక్స్‌ప్రెస్సు నిలిచి నపుడు ప్లాటుఫారంమీద దర్శించి సదరు విష యములు వారికి అర్జీ యిచ్చుకొనియున్నాము. యిప్పటికి మాకు నాలుగైదు సంవత్సరములుగా వర్షములు సరిగాలేక పంటలు సరిగా పండక పశువులు మేతలేకనున్నా రైతులు అన్నానికి జరుగక నిండా బాధపడుచున్నాము. యీసంవత్స రమునుంచి యీతీర్వ జాస్తిశిస్తు తొలగించబడు నని చాలా ఆశపడియున్నందుకు ప్రతికూలముగ గ్రామోద్యోగులు యథాప్రకారము తీర్వ జాస్తి శిస్తును వసూలుచేయుచున్నారు. కావున ప్రభు త్వమువారు మాకష్టములు విచారించి యీవర్ర నాయుతా వసూలుకైనను యీతీర్వ జాస్తిశిస్తును తొలగించయెన్న మేము చాలా కష్టముల పాల గుచున్నామని ప్రభుత్వమువారిని వేడు కొను చున్నాము.

కొప్పనాటి వెంకారెడ్డి.

1932 నుండి నెల్లూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన

డాక్టరు. యం. కె. కో[illegible]గారి దంత చికిత్సశాల

పరిశుభ్రమైన దంతములవలన మనశరీరము

సకు ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము.

దంతములు వస్తువుముగా గ్యారంటీగా

కట్టబడును.

అడ్రసు:— డాక్టరు. యం. కె. కో[illegible]

(రామకృష్ణమఠము కాఫీహోటలు ఎదుట పెద్దల

లక్. సుబ్బయ్య గారుయొక్క మిద్దెలో)

ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

జమీందారీలలో జబర్దస్తీలు

మాధవరం

మాధవరం గ్రామంలో షుమారు ౧౮౦౦ ఎకరాల అరణ్యం వున్నది. యీ సంవత్సరం జమీందారు గారు ఆ అరణ్యం కొట్టుకొని సాగుచేసుకోవచ్చును, భూమి సాగుచేసుకున్నందుకు నజరానా చెల్లించి శిస్తు రేట్లు నిర్ణయించుకోండి అని గ్రామస్థులకు ఆదేశించారు. గ్రామస్థులు అందుకు వప్పుకోలేదు. కల్లం తాలూకాలవారు కొందరు యీ భూములకు తలుపెడుతూ యకరా 1-కి రు 10-0-0 నజరానా యిస్తాం యకరా 1 కి రు 3-0-0 శిస్తు యిస్తాం గాని యిచ్చటి పూరా కట్టుకొంటానికి యేర్పాట్లు చేసుకోవలెననగా మునుపు శాశ్వతపట్టా నేను యిచ్చి పూరా కట్టి భూములు సాగుచేస్తామన్నారు. క్యాంపులో శాశ్వత పట్టా నజరానా యిచ్చేంత వరకు తీసుకొని పూరా కట్టించవలెనని జమీందారుగారు తలుస్తూ యిందువల్ల ఖచ్చితమైన శాసనంలో సెక్షన్లు ఏమీ కనపించుటలేదు. క్వారంలో యీ అరణ్యం నిరుపయోగంగా పోయినా శమర్థకత్వ నజరానా పోయింది కావలెనని శిఫారసు చేస్తున్నారు జమీందారుగారు.

యీ మధ్య జమీందారుగారు తమ వుద్యోగులు రైతు సంఘములతో సంబంధము కలిగి యుండరాదనియు, గ్రామములలో జరుగు సభలకు వెళ్లరాదనియు, గ్రామంలో జరిగిన సభలలో యేమి జరిగినది 24 గంటలలో పూర్తిగా వారి ఆఫీసుకు రిపోర్టుచేయవలెననియు యిందుకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించినవారి ఉద్యోగము తీసి వేయబడునని ఆర్డర్లు పంపినారు.

మాధవరం గ్రామంలో తెలగసేటి మాధవరావు గారు 31-1-38 వ తేదీన విస్సన్నపేటలో జరిగిన శ్రీ కాట్రగడ్డ వెంకటనారాయణరావు యమ్. యల్. ఏ. గారి ఉపన్యాసపు సభకు వెళ్లవలసినదని రైతులనందరిని ప్రోత్సహించినారనియు వారు సభకు వెళ్లమంటే నిర్బంధించినారని వారి విరోధులు కొందరు జమీందారుగారికి పిటీషను పంపు కోవగా విచారణకూడా యేమీచేయక నీవు కాంగ్రెసు సభలకు వెళ్లమని రైతులను ప్రోత్సహించుచున్నావుగాన 8 రోజులలో రికార్డు కాగితాలు ఆఫీసుకు తీసుకొనివచ్చి వప్పజెప్పవలెను, యీ ఆర్డరు యీపాటికి అందినట్లు సంతకం చేసి ఆర్డరు కాగితం కాపీ ఆఫీసుకు పంపేది అని వున్నది. ఆ ప్రకారం ఆర్డరుపై సంతకంచేసి పంపి వెంటనే రికార్డు వప్పజెప్పియున్నారు.

—ఒక రైతు.

* * *

రోలుపడె గ్రామం.

స్న 1812 ఫసలీ పూర్వమునుండి రెం 73 రు పట్టాక్రింద గ్రామసమదాయముకు చెందియున్న భూమి విస్తీర్ణము యకరా 302-94 యిందుకు శిస్తు రు 171-14-6 సెన్సులుగాక

ఆ పట్టాపై స్న 1818 ఫసలీలో తరవాత రేట్లను నిర్ణయించి సెన్సులుగాక హెచ్చుచేసిన శిస్తు రు 290-6-7 పాతశిస్తు హెచ్చుచేసిన శిస్తు మొత్తం సెన్సులుగాక రు 462-5-1, యీ ప్రకారం హెచ్చుచేసిన శిస్తు రు 462-5-1 కట్టుచూ యకరా 302-94 ల భూమిని రైతులు స్న 1820 ఫసలీ వఖరువరకు స్వేఛ్ఛగా అనుభవించుచుండిరి.

ఈ 4-7-1911 సంవత్సరంలో సదరు పట్టాదార్లలో కొందరిని నిర్బంధించి యకరా 50-0 ల విస్తీర్ణము రు 76-6-1 శిస్తుగలభూమిని జమీందారుగారి కేర విడుదల పెట్టించుకొనిరి. గాని రైతులవద్ద నుండి తగ్గించినభూమికి శిస్తు రు 76-6-1 తగ్గించక మిగిలినభూమిపైనే రు 462-5 1 శిస్తు, అందుపై సెన్సులు వసూలు చేయుచుండిరి.

స్న 1825 ఫసలీలో పూర్వపుజమీందారు చనిపోయెను. తర్వాత అన్నదమ్ముల భాగముల పంపిణీలో ఏదరు రీతిపైవచ్చు రివిమ్యాను కునికి పాటి యుష్టేటువారి భాగంకు వచ్చియున్నది.

క్రొత్త జమీందారుగారు పరిపాలనకు వచ్చిన వెంటనే యీ పట్టాలోని భూమిపై శిస్తును రు 700-0-0 లగా హెచ్చించినారు. ఆ హెచ్చు శిస్తుకూడా రైతులు చెల్లించి భూమిని తమ స్వాధీనంలోనే యుంచుకొనుచున్నారు. గాని జమీందారుగారు మాత్రం ఆ భూమినంతా కొంతకాలమునుండి తమ స్వంత కమతంక్రింద వుంటూయున్నట్లుగా స్న 1826 ఫసలీ తర్వాత తమ లెఖలలో వ్రాసుకొంటూయున్నారు. యీ మధ్య జమీందారుగారు రైతులను పిలపించి రీతిలో పశువులను తోలుకొనువారు మాపరిమితి పొందనిదే పశువులను తోలకూడదనా రెండు వలన అని జమీందారుగారిని అడిగితే భూమియీ మాదేనని చెప్పియున్నారు. జమీందారుగారు చేయుచున్న యీ శాసనమును గ్రహించి యీ రీతి విషయమై పూర్వమునుండియున్న రికార్డునంతా సంపాదించుకొనియున్నారు. జమీందారు ఆ భూమిని స్వాధీనపర్చుకొనవలెనని విశ్వప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. యీ గ్రామంలో యీ జమీందారుగారికి స్న 1812 ఫసలీవరకు స్వంత కమతం భూములులేవు. స్న 1824 ఫసలీవరకు యకరా 13-94 సెంట్ల భూమిని సంపాదించినారు. యిప్పుడు యీ భూమికూడా కల్పుకొంటే చాలా పెద్దకమతాన్ని నిర్మించవలెనని జమీందారుగారి కోరిక.

—ఒక రైతు.

* * *

పుల్లేల.

1917 సం॥ జరీబుభూముల రేట్లను గురించి సమ్మెరిదావాలు జరిగియుండగా 18-10-18 వ తేదీన బెజవాడ అడిషనల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు కోర్టువారిచే జరీబుభూములపై చేసిన హెచ్చు పన్నులను తగ్గించి మెట్టరేటు యకరా 1 కి రు 1-0-0 సెన్సులు రు 1 కి రు 0-0-7½ చొ॥ పుచ్చుకొనవలసినదని తీర్పు యివ్వబడియుండెను. సదరు తీర్పుప్రకారం ఆభూములకు 1927 సం॥వరకు కోర్టు తీర్పుప్రకారమే శిస్తులను వసూలు చేసి 12-9-27 వ తేదీన రైతులపై కొన్ని అక్రమపు పాలీసుకేసులను పెట్టి రైతులను నిర్బంధించి రైతుల వద్దనుండి రు 1500-0-0 తీసుకొని అప్పటినుండి పూర్వము జరీబుభూములపై వసూలుచేయుచున్న యకరా 1 కి రు 1-0-0 శిస్తు రు 0-0-7½ సెన్సులకు బదులుగా యకరా 1 కి రు 10,12,14,16, శిస్తున్నూ రు 1 కి రు 0-2-0 చొ॥ సెన్సులను వసూలు చేయ మరికొందరు జమీందారులు రైతు లనకు కల ఆసకల్పటన సం॥కు 8 రోజులు పెట్టిగా దున్నించుకొనుచూ, యింటికి ఒకబండి యెరువును యివ్వవలెనని నిర్బంధించి తీసుకొనుచున్నారు.

కంకలర గ్రామంనుండి పుల్లేలవచ్చు రహదారిలో పైన రైతుల పల్లంభూములను దిగువ జమీందారు పల్లంభూములను గలవు. యీ సంవత్సరం ఆరష్రాను రైతులఎంజలు తెచ్చుకొను బండ్లను రానివ్వకుండా చేయుటకుగాను జమీందారుగారి పరిపాలను చెట్లను నరకకూడదని జ్ఞాపించిరి. అందుకు రైతులు సమ్మరీచిపర మామూలుప్రకారం దారిచేసుకొని వచ్చియుండేగా తిరువూరు డిప్యూటీ తహశీల్దారుగారివద్ద రైతులపై క్రిమినల్ కేసు పెట్టబడెను. ఆకేసు పెట్టి రైతులను బాధించవెండి చాలా ధనవ్యయము చేసినప్పటికి తహశీల్దారు న్యాయము తెల్పుకొనగలందులకుగాను పోలీసు సర్కిల్ ఇనస్పెక్టరును యింక్వయిరీ చేయమనగా వారు విచారించి న్యాయముగా అవాటకలదని తెలిపియుండుటచే వారిక్రమఅంతా వ్యర్థమై ఆకేసులో రైతులే గెలిచిరి.

చిగురుపాటి వెంకటేశ్వరరావు.

* * *

రెడ్డిగూడెం ముఠా.

యీ జమీను గ్రామం అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారిది ఆయివున్నది యీ గ్రామములో అయిదు చెరువులు పూర్వమునుంచి వున్నవిగాని ఇంతవరక్కు మరమ్మతులులేవు. చెరువులు పూడిపోయినవి. యిట్టి స్థితిలో రైతులకు యకరా 1 కి రు 8-0-0 లు లగాయితు రు 6-0-0 లు వరకు పల్లపు శిస్తున్నూ జరీబు యకరా 1 కి రు 24-0-0 లు చొప్పునన్నూ మెట్ట యకరా 1 కి రు 6-0-0 లు చొప్పున యుండివున్నది. యీ సంవత్సరము వర్షములులేక పంటలు చెడిపోయి ప్రజలు చాలా బాధపడుచున్నారు. యిందును గురించి యెన్ని సార్లు మరమ్మతుచేయించమని జమీందారుగారిని కోరినప్పటికి మా మొర ఆలకించలేదు. యీ గ్రామములో మందబయిలుకూడా లేదు. పూర్వం నుంచి వున్న పోరంబోకు వగయిరాలు కూడా మొన్న ఆటంకముచేసినారు. మేము కంపపుల్లలను తెచ్చుకొనుటకు వీలులేదు. యిట్టి స్థితిలో పుల్ల బండి 1 కి రు 1-8-0 లున్నూ, కంప బండి 1 కి రు 0-4-0 లు పశువుల పుల్లరి పశువు 1 కి రు 0-4-0 లున్నూ యీ విధముగా వసూలు చేస్తూవున్నారు. యింకా గ్రామస్థమున్దార్కు పట్టాకు రు 1-0-0 న్ను యీ విధముగా వరబ్ రుసుముల వగయిరా వసూలు చెయుచున్నారు యీ సంవత్సరము నీళ్ళులేక పశువులున్న్నూ, పంటలు లేక రైతులున్న్నూ పడుబాధలు భగవంతునికి కూడా ఎలవికానట్లు తోచుచున్నది. ఈ దుస్థితి అంతా ఈ రోజున పశ్చిమ గోదవరిజిల్లా వాస్తవ్యులున్న్నూ చింతలపూడి తాలూకా కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శిగారికి విన్నవించుకున్నాము వారు ఈ తేదీన మా గ్రామములో మీటింగు పెట్టి రైతులు, కూలీలు యే విధముగా నడుచు కొనవలెనో అని విపులముగా మాకు చెప్పిరి. ఆంతటనుంచి ఈ గ్రామములో రయితుసంఘమున్నూ, కూలిసంఘములున్న్నూ స్థాపించుకొని నీటి ద్వారా మనకు వుండుకున్న హక్కులను జమీందారు భగ్నము చేయకుండా ప్రభుత్వమువారికి తెలియపచ్చుటనే యేర్పాట్లు గావించిరి. గాన యికనైన సదరు జమీందారుగారు మాకు క్షేమం సంవత్సరము రిమీషనయిచ్చు చెరువులు మరమ్మతులు వగైరాలు సదరు జమీందారుగారువల్ల ప్రభుత్వమువారు చేయించగోరుతాము.

—చిలుకూరు సత్తిరెడ్డి.

డాక్టర్ ఎ. లక్ష్మీపతిగారి 59 వ జన్మదినోత్సవము.

ఈ గ్రామంలో నే 3-3-38 దీన శ్రీనివాసాచార్యులవారి ఇండియా మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరీ భవనమందు శ్రీ నాయకులు ఆయు ర్వేదనిలయ గుంటూరు వారి ఆధిపత్యమున బ్రహ్మాండముగా జరుపబడెను.

పెట్టని దీపాలు

● కాయకష్టమువల్ల జీవించే నిరుపేద కుటీరాలలో—

● సిరిసంపదల తులతూగేవారి ఉన్నత సౌధరాజాలలో—

స్త్రీలే పెట్టని దీపాలు

అందువల్లనే

● స్త్రీల ఆయురారోగ్యాలు

● స్త్రీల అందచందాలు

● స్త్రీల ముద్దుమురిపెములు

అంతముఖ్యం

గర్భాశయ రోగనివారణతో ఆయురారోగ్యాలు
సహజ బుతుప్రకృతితో అందచందాలు
సంతానముతో ముద్దుమురిపెములు చెల్లించాలి

"లోధ్ర" సేవిస్తే

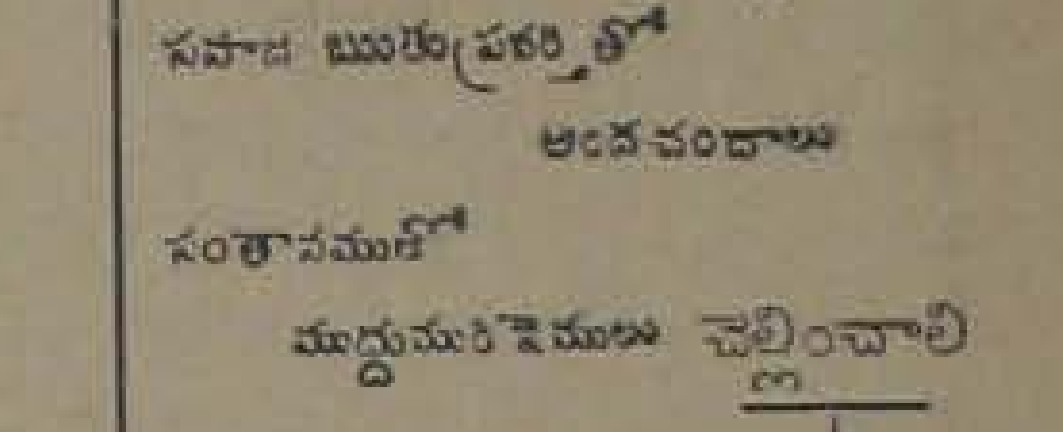
ఆరోగ్య జీవనము
సౌందర్య పోషణము
సత్సంతానము

తధ్యం తధ్యం తధ్యం

"లోధ్ర" అన్ని మందులషాపులలోనూ దొరుకును.

కేసరి కుటీరం

రాయపేట :: మద్రాసు

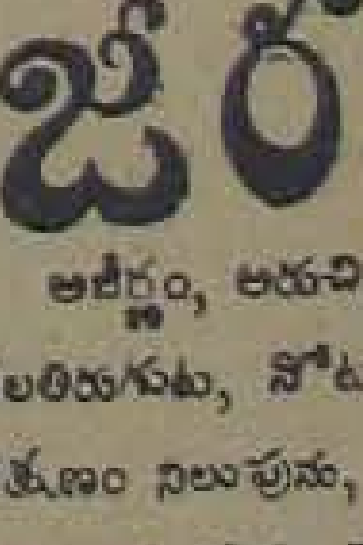
జీరక్భాగ్

అజీర్ణం, అరుచి, వాంతులు, శూల, జ్వరం తలతిరుగుట, నోట నీరూరుట, పైత్యవికారము, ఈతుణం నిలుపును, వైద్యులచే పొగడ్తగాంచిన రుచిగానుండును. వెల రు 0-4-0.

జీరక్భాగ్ ఆఫీసు, తిరుపతి.

అన్ని మందులషాపులలో దొరకును.

మదన కామేశ్వర లేహ్యాం

ఇది నిక్కలి వీర్య వృద్ధిని, బలమును కలిగించుటలో యుత్తమ మయినది. మేహము, నిశ్శక్తి, నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, మొదలగు వాటిని పోగొట్టి, ధాతు వృద్ధిని కలిగించుటలో అమోఘమయినది. 3 డబ్బీల వాడును.

20 తులములు డబ్బీ రు 1-4-0.

వి. పి. 0-7-0 కార్టాగను యుదనం.

పి. ఆర్. ఏ. అండ్ కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం, పోస్టాఫీసు, పిల్లాయ్ నెల్లూరు.

అపూర్వము!

అనన్యము!!

అద్భుతము!!!

★

జయాఫిలిమ్స్ వారి

కల్పన జరా సంధ

ప్రఖ్యాత తారాగణము.

గగ్గయ్య—

కొచ్చర్లకోట—

సత్యనారాయణ—

రామకృష్ణశాస్త్రి—

లక్ష్మయ్య—

బ్రహ్మయ్య—

రాజమ్మ

దుర్గాకుమారీ

అంజనీభాయి

డైరెక్టరు:— చిత్రపు నరసింహారావుగారు

మ్యూజికల్ డైరెక్టరు: } గాలిపెంచలు నరశింహారావుగారు

కథకులు:— శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి

కీర్తనలు:— బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతం కవిగారు

ఆర్టుడైరెక్టరు:— శిల్పాచార్య యస్. బ్రహ్మంగారు.

విడుదల

సెకండ్ షో బాదు 17-3-38

విజయనగరం 17-3-38

గుంటూరు 6-4-38

కాకినాడ
బెజవాడ } తేదులు ఎదురుచూడండి
బందరు

నెల్లూరు శ్రీ వినాయక సినిమాలో-

తేది-?

మిర్జాపుర రాజాగారి సమాదరం—

రాజానీలాద్రిరావుగారి ప్రేక్షకాభిమానం—

విఖ్యాతనటకుల ప్రజ్ఞాకౌశలం—

కళాకోవిదులగు అంధ్రుల సహాధ్యాగ్యం—

ఈచిత్రంలో ఇమిడియున్నవి.

Apply For Booking:

JAYA FILMS Ltd.,

Mir... ...se, Mylapore

చందా దారులకు—

చందా దారుల చందాలు పూర్తియైన తోడనే క్రొత్త సంవత్సరం చందాలకు వి. పి. లు పంపు చున్నాము. దయ యుంచి తప్పక స్వీకరించ గోరుచున్నాము.

కాళహస్తి తాలూకాకు—

మా రేజంటు కమర్తి వెంకటసుబ్బయ్య గార్ని పంపుచున్నాము. తమ చందాలు వారికివ్వగా యిదే ప్రార్థన.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

11—3—38.

రైతు దళం.

ఇచ్ఛాపురాన్నుంచి 1500 మైళ్లు కాలినడకను యాత్రనుసాగిస్తూ మా నెల్లూరు మండలంలో కాలిడిన ఆంధ్ర రైతుదళంవారికి సుస్వాగతము!

ఈయాత్రా మూలసూత్రము లెరుగలేని కొందరు పరకీర్త్యసహన ఈర్ష్యా దుర్విదగ్ధులు మిమ్ము పరిహసించినంత మాత్రాన మీ నిష్కామకర్మకు లోటురాదు. మీ ఆదర్శము విశాలము. మీ ధర్మచింతన మపారము. ఈయాత్రోత్సన్నములో యావద్భారతానికి మీరే ముందడుగు. లోకానికంతకు క్షుద్బాధ నడగించి తాను భార్యాబిడ్డలతో పస్తుపడుకొని హేయ జీవితాన్ని గడుపుచు కింకర్తవ్యతా మూఢుడై దీర్ఘ నిద్రాముద్రితుండగు రైతును వాకిటముందర కేగి తట్టి లేపు సీప్రచార రహస్యములు కార్యకారియగు నప్పుడుగాని స్థూల దృష్టులకు గోచరించవు. రైతులోక మిప్పుడిప్పుడు మేల్కొనుచున్నది. సర్వస్వము కొల్లగొట్టబడిన తన జీర్ణకుటీరాన్ని, సర్వశక్తులు ఉడిగింపబడిన తనశిథిలదేహాన్ని, అస్థిజీవము అరగిన తనశల్యావశిష్ట పశుగణాన్ని గాంచి కన్నీరు గార్చుచున్నది. స్వాతంత్ర్య జ్యోతికోసం అఱ్ఱులెత్తి అన్వేషిస్తున్నది; బంధవిముక్తి కోసం ఆహాకారాలు సల్పుచున్నది. ఇదే నూత్నతృష్ణ రైతులోకంలో ఆవరించి చేస్తున్న సంచలనం.

కాంగ్రెసు 50 సం॥లనుండి జాతీయ సంస్థగా ఉన్నను పల్లెటూళ్ల పాతు కదల్ప లేకపోయింది. శాంతిదూత గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసులో ప్రవేశిస్తుండగానే [illegible] జనాన్నంతా జగన్నా[illegible] రథం [illegible] జన

హారిలాలుడు కేక వేశాడు. స్వామిసహజానంద- రంగాలాంటి ప్రాంతనాయకులు మేలుకొలుపులు పాడి వాకిళ్లముందర కేగి తట్టిలేపారు. ఆపిలుపులే- ఆనాకలే- ఆమేల్కొలుపులే నేటి రైతులోకాన్ని మేల్కొల్పిన ఈశ్వర సందేశాలు.

ఈ మహాసంఘ సంచలనాన్ని చూచి కొంతమంది సంకోచపడు చున్నారు; కొంతమంది భయపడుచున్నారు; కొంతమంది నిర్ఘాంతపడుచున్నారు; కొంతమంది ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. కాని ఈ చెలియలికట్టలేని మహాసముద్రాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడంలోనే నాయకుల ప్రతిభ బైటపడుతుంది. అపార పిల్ల తెమ్మెరలచే గిలిగింతలుబెట్టబడ్డ ఈ పిల్లనాయకులు- ఈ సబ్ నాయకులు- ఈ డిప్టినాయకులు- ఈ అసిస్టాంటునాయకులు- ఈ కల్లనాయకులు తమ చేతగానితనాన్ని ప్రకటించుకొని ఆవృద్ధతపస్వి పాదాలముందు బెట్టితే దీని మూలసూత్రమెరింగిన ఆ మహామహుడు ఒక్క నిమిషంలో పరిష్కరిస్తాడు.

బీహారు రైతుసంఘటనంలో గూడ రాజేంద్రబాబువంటి రాచకీయ వేత్త గూడ పప్పులో కాలు వేశాడు. స్వామి సహజానంద సరస్వతివంటి రైతునాయకుల్ను మహాత్ముని సాన్నిధ్యంలోజేర్చి ఉచితవిధంగా పరిష్కరించలేక తప్పుదారిత్రొక్కారు. అదిమొదలు ఆపడవ యీనాటికి ఒడ్డుజేర్చలేక తడబడుచున్నారు. చెంగగొట్టడం సులభం, కూడదీయడం కష్టం ఏకార్యమైనా.

నేడు ఆంధ్రదేశ రైతుప్రబోధంగూడ భారతదేశంలో ముఖ్యస్థానం వహించింది. పెద్ద నాయకులంతా ప్రత్యేక రైతు సంఘాలుండాలంటున్నారు. కాంగ్రెసుసంస్థగూడా ఆశీర్వదించింది.

ఇకముందు రైతుకోటి తన స్వంతనోటితో- తనవాణితో- తనశక్తితో- తనగోడునువినిపిస్తా నంటున్నది. ఇదిమాతృదేవి కాంగ్రెసమ్మపట్ల అపచార మంటారు కొందరు హ్రస్వనాయకులు. ఆయమ్మే- ఆమాతృదేవే- తన బిడ్డల్ను మీమీ స్వీయకంఠాలతో వేదనాగీతాన్ని పాడమంటుంటే ఈచిన్న దద్దమ్మలకెందుకు కడుపుమంట?

ఎవరేమనుకొన్నా రైతులోకం మేల్కొన్నది. తనక్షుధతీరిస్తేనేగాని ప్రపంచాన్ని అడుగుబెట్టనీనంటున్నది. తన కోర్కెలను అర్థిస్తున్నది. ఇది ప్రపంచ రాచకీయ పరిణామచరిత్ర. చదివినవారికి ఆశ్[illegible]మ్యాన్ని గొల్పదు.

[illegible]ర స్వీకారపతి. కాంగ్రెసువాదులు "మీకోసరమేగదా మేం దత్త్రం తీసుకున్నది. మీరడక్కుండకు మేం చేసేదానితో తృప్తిపడండి" అంటారు. రైతుకోటి అంటదిగదా? "అసంతృప్తి [illegible]తృప్తికి హేతువు. నా యాకలేందో [illegible] నా యభిరుచేందో? నాకోర్కేందో? చెప్పుకోడానికీ గూడ నీ వాకట్టేమిటి? చింతకాయలకు అక్షగాని గుటకలకుగూడ ఆక్షేనా' అమ్మయినా అడగందే పెట్టదుగదా? అదిగాక మీరు చవితితల్లబిడ్డల్ను- రాక్షసబిడ్డల్ను- జంతుబిడ్డల్ను గూడా రక్షించాలసిన భాగం మామీద ఉంటున్న దంటారు. అలాంటప్పుడు పెద్దనోరుతో మా చవితితల్లి బిడ్డలు బిగ్గరగా అరిస్తే వారి ఆకలే పెద్దదనుకొని మాకడుపు మాడుస్తారుగదా? కావున మానిర్దుష్టమైన కోర్కెలేమిటో చెప్పేతీర్తాము" అంటారు. దీనికే డిసెప్లెనరీ ఆక్షనసీ- ఇంకా ఏమేమో పెద్దపెద్ద మాటలు ప్రయోగిస్తుంటారు కొందరు కాంగ్రెసు ప్రభువులు. తమ దేనిర్దుష్టమైన దేశభక్తనీ, రైతులు దేశభక్తిలో కుంటుబడ్డ లంగ్డలనీ, వాగుతుంటారు. దీనికి అపభ్రంశ వాగుడని పేరు. కాంగ్రెసు పెద్దలు వీటిని సరకుచేయక సవరణ చేస్తుండాలని మా ఆశయం.

ఇంతా యీ యాత్రల ఉద్దేశం కాంగ్రెసు మూడు సం॥గా పరితపించే "మాస్ కాంటాక్టు" అనేదే. ఈ రైతుదళంవారు పల్లెటూరి ప్రజల లెగ్గొట్టుతూ, వారికోర్కెల- వారి అర్జీల- వారికన్నీటి ముక్తాఫలాల - మోసుకపోతున్నారు కాంగ్రెసుమంత్రుల పాదాలముందు సమర్పించడానికి.

ఓ నెల్లూరు మండలీయులారా! ఈ యాత్రా రైతుదళంవారికి అపూర్వస్వాగతమివ్వండి. పల్లెటూళ్లలో పాతుబెట్టుకొని పసేమిరాయని ఎరుగు తిరిగే కష్టపరంపరల దళంవారి హృదయాకాశంల్లో చిత్రించండి. పల్లెటూరి ఋణభారాన్ని తూకమేసి చూపండి. అందచందాలతో ఉత్సవాలుజేసుకునే లంచాలమారిని దర్శింపజేయండి. జమీందార్లనే వేటకాళ్లచేత వేటాడబడే మానవమృగజా[illegible]చూపండి. 1931 ఆగష్టు [illegible]ర్శిశం వెంకటగిరి ఎస్టేటు [illegible] సమిలి పారవేసిన కొంకెల సంతా చూపండి. కూలబడిపోయి కొల్లో లేని సంసారాల దర్శింపజేయండి. మునికడపట్లో రాయినాటి ఇక్కడనుండి నా యడివేసని బిడ్డను, గొడ్డును, గోడుగోడు మనిపించే దృశ్యాన్ని చూపండి. అది ఇచ్చినసేల మీనిత్యజీవితంలో మీరనుభవించే సకలబాధల వర్ణించి చెప్పండి. అగ్నిశర్మల మాపండి, ఆకథల కన్నీటి ధారతో విష్ణుపుటగా వ్రాసియివ్వండి.

ఓ ఆంధ్రరైతుదళాధిపా! మా రైతాంగం గోడును, నటుడు స్థానం నరసింహారావుగారి హృదయానికెక్కించుకో! బళ్ళారి రాఘవాచారిగారి తన్మయుడివిగా అనుభవించుకో! గతేడాదిగా "నివేలెప్ప యిగోపర బెరుగ [illegible] రైతులు" అని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారి పాదాలమీద పడవేయండి. ఆ ప్రధాని ఈ దుఃఖాన్ని భరింపలేక ఎలుగెత్తి ఏడ్చేట్టుచేయండి! ఆనాడు రైతులు ధన్యాత్ములు; కాంగ్రెసు మంత్రులు ధన్యాత్ములు.

నిజంగా ప్రజలనుభవించు యీదుర్భర నికృష్టజీవితాన్ని ప్రజా ప్రతినిధులగు మంత్రులు తెలుసుకొనేట్టు చేయడమే రైతుల అధమకోర్కె. తర్వాత ఈశ్వరాజ్ఞకు నిరీక్షణం. ఆయాజ్ఞకోసరమే అశేషప్రజ కాచుకొనున్నది. ఆనాడు కులకక్షలులేవు. రైతు కాంగ్రెసు భేదం లేదు- మంత్రంఒక్కటే! గంథం ఒకటే! దేవాలయం ఒక్కటే! అదే దాశ్యశ్శృంఖలా విచ్ఛేదనా దినం. దానికొరకే ఈ యాత్రారాధ నంతాగూడా.

రాజాజీ సమ్మెటపోట్లు.

1-వ పేజి 2-వ కాలం కొరవ.

పుడును, తెలంపలను గూడ తానాసత్యాగ్రహముచే ఉపయోగించుననియు బసీరు అహమ్మదుగారు మంత్రులపై యిట్టి ఆరోపణగావించుట చాల తప్పనియు తెల్పిరి.

* * *

హిందీభాష నిర్బంధపఠనీయ మొనర్చు విషయమున తమిళనాడులో ప్రారంభింపబడిన ప్రతిఘటనాందోళన నిజమైనదికాదనియు, అయ్యంగారులపైల ద్వేషభావముతోను కాంగ్రెసుపైల ద్వేషభావముతోను యిరువురు యీ పుద్యమమును నడుపుచున్నారనిరి.

* * *

కార్మిక వివాదములగురించి పరిస్థితులు ఉపద్రవకరముగుచున్నవని లాంగ్లీగారు చెప్పుట సమంజసము కాదనియు, కార్మిక సంఘములను అంగీకరించకపోవుటయే యీ వివాదములు కన్నిటికిని మూలకారణముగ కన్పడుచున్నదనియు, యజమానులు కార్మికసంఘముల నంగీకరించి, వారితో తరచు సంప్రతించుచుండు నెడల 100 కి 90 వంతులు వివాదములు సమసిపోవుననియు తెల్పిరి.

* * *

నదమంత్రిపు మంత్రి వర్గంలో ఒకరుగవుండిన సర్. ఎ. టి. పన్నీరుసెల్వంగారు కాంగ్రెసు మంత్రులు సంచారములవల విశేషద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టిరని ఆక్షేపించిరి. ఇందుకు ప్రధానిగారు మొఖంకొట్టినట్లుగా జవాబిచ్చారు. 8 నెలలలో పదిమంది కాంగ్రెసుమంత్రులు అన్ని జిల్లాలలోను సంచారముచేసి 20 వేలు మాత్రము ఖర్చుపెట్టగా, నదమంత్రిపుమంత్రులు 8 నెలలలో రు 27 వేలు బత్తెంలక్రింద తినివేశారనియు, యీ 10 మంది మంత్రులు నదమంత్రిపు మంత్రుల కంటే చాల ఎక్కువ ప్రదేశము సంచారము[illegible]నియు, నదమంత్రిపుమంత్రులు ఖర్చు[illegible] కాంగ్రెసుమంత్రులు రు 80 వేలు [illegible] కలిగెననియు తెల్పిరి. పాపం! పన్నీరు[illegible] మాట్లాడినపుడు తాను తీసుకొ[illegible] [illegible]

"ఏనాటికైనా మనకు స్వరాజ్యంవస్తే కర్షక కార్మికుల వల్లనేరావాలి"

—గోపీనాథ్

... రోహిణీవారి ...

గృహలక్ష్మి

...నవుల ఆధ్యాత్మిక
...స్వాతంత్ర్యానికి మార్గ...
...ల్పని.

...ల పోరాటము గోపీ
నాథుడు భారతీయుల
భౌతిక స్వాతంత్ర్యసాధ
కుడు.

హరిజనోద్ధరణం అతని
ఆశయం. మద్య పాన
నిషేధం ఆ...

ఈసాధన- ఈసమర-
బహురూపమై ఈసంఘ
ర్షణ మూర్తీభవించిన
దీరూపవాణి.

"గృహలక్ష్మి"—
రూపవాణులకురాణి
సంగీతమునకు వాణి
పవిత్రశీలమునకు శర్వాణి.

ఈనెల 12 వ తేదీ

బెజవాడ — దుర్గాకళామందిరము.

మద్రాసు — బ్రాడ్వేటాకీస్.

కాకినాడ — మెజెస్టిక్ సినిమా.

20-3-38 గుంటూరు — కృష్ణాటాకీసు

26-3-38 తెనాలి — సత్యనారాయణటాకీసు

లలో విడుదల

కొత్తపోకిళ్లతో వస్తున్న ఉత్త... చిత్రము.

చూడండి! వినండి!! ...!!!

...roduction At...
Karthikeya Films
MADRAS.

For Details:—
...tures
...an Street,
MADRAS.

నలదమయంతి.

—X—

3 వ పేజి కొరవ.

...కలో సీమాదృశ్యముల చూడవల్లె ... అభిప్రాయముల పొందుచున్నా ... దినములేదు. కవిశ్రేయిలు నాటక ... పడిపోవును నాడు చూచినవి ఎల్లంటివి ... చూపబడిపోవుటచేగాక అదృ ... కొన్నిమార్పులు కలిగింపబడినందున ... నాటకముయొక్క సౌరభ్యమే పోయిన ... అభిప్రాయములు వెలిబుచ్చుచున్నారు ... అభిప్రాయములు కేవలము పొరబాటులని ... అభిప్రాయము. నాటకరంగమున నాటక ... చూచుటవలను జనులు మూడుగా కథతెలిసి ... చేతప్రకాశితమైన అభిప్రాయము ... బింబికలవని మనముల రంజింపజేయు నాల ... గ్రహింపవలెను. అట్టివారిని మనమ ... నిందా పూర్వకముగా కోరుచున్నాము. ... మూలలో ఆట్లుగాదు. మనము ... పరిశీలించి చూడవలెను, ఆనందించ శక్తిరాశిని అనుభవింపవచ్చును. ఎక్కువగోరుట అవాంఛనీయము.

ఆంధ్రదేశములో టాకీచిత్రముల ప్రారంభమైన నాటి నుండియు తెలుగు చిత్రములలో నల దమయంతి చిత్రము మిక్కిలి శ్లాఘనీయమై అగ్రగణ్యమైనదై యున్నదనుటకు సందేహము లేదు. పౌరాణిక గాథలను చిత్రించుటలో అనేక పట్టులయందు నవీనపద్ధతులను ... సంచులతో కలిపోవునట్లుగ మార్పుచేసిన కీర్తి వారి శ్లాఘ్యమైనది. ఈ క్రొత్తచిత్రము ... మహాప్రపంచమున ముందున్నదై ... సమయస్ఫూర్తితో దీనిని నిర్వహించిన ... అందరి అభినందనములకు పాత్రులు. ... సంగీత మాధుర్యమందేమి శ్రీరామా ... చిత్రించియదృశ్యము ... ఎంతసొగసియున్నదని నా యభిప్రాయము. దృశ్యము ... శృంగారముగా నున్నది. కాని ... కథను ... ఈ దృశ్యమునందు రెండు కథలున్నవి. ఒకటి నలుడు దమయంతియు ... అంతర్ధానమునకు నలుడు రాజ్యభ్రష్టుడగుటగలదు. ప్రధాన కథలో ... వియోగము, ...

...స్థితి చూపెట్టుచుండినను యిది హిందూవాఙ్మయమునకు కీర్తిగాదు. ఉత్తర రామచరిత్ర యందును, రత్నావళియందును అతిరకథ చాల ... కార్యము కొరవింది, నాటకములకు ... ప్రసాదించినది.

మరేక ప్రాకటపాపంబుకూడ చాల అనందముగా నున్నది. ... సృష్టిరించుటకు ... సంబరము ... కరము శ్లాఘనీయము. ... గుర్తింపబడవలెన్నది ... పరీక్షించుట ... నిర్వహింపబడినవి.

కవియు, ... కథ ... ముఖ్యవిషయములన్నియు కవి యభిప్రాయ ... పరించి అన్నిపట్టులందును సమానముగా ... బడినవి. ప్రస్తుతము మానవశక్తి పరిశోధనలనను సరించి మానవులయొక్క స్వభావముల ... చూపిన పరిస్థితులన్నియుకూడ ... మీరి ప్రదర్శింపబడి ఆతనియందు కనబడుగుణములే నలునిగుణములని ధృఢపరచుటకుగాను కవి చూపిన నేర్పు శ్లాఘనీయము.

ఎక్కువగా విమర్శించినకొలది వ్రజమునకు వరవుచేసినట్లు దృశ్యమునకు ఔచిత్య మేర్పడుచున్నది. ఇట్టి మహోత్కృష్టమైన చిత్రమును ఆంధ్రలోకమునకు ప్రసాదించకలిగినందుకు డైరక్టరుగారు అభినందనీయులు.

యస్. యస్. కృష్ణమూర్తి,
యం. ఏ., బి. యల్.

ఆంధ్రరాష్ట్రి రైతురక్షణయాత్ర.

11 పేజి కొరవ

నెల్లూరు.

నెల్లూరునకు 8 తేది ఉదయం చేరుకొనిరి. సాయంత్రం తిప్పరాజువారిసత్రంవద్ద దళాధిపతి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగెను. దళాధిపతిగారు తమ ఉపన్యాసమందు మంత్రులు మన కాంగ్రెసువారే యున్నప్పటికిన్ని, రైతుసంఘాల ఆవశ్యకతను గురించియు, రైతుసంఘాలు కాంగ్రెసునకు వ్యతిరేకసంస్థలు కావనియు, ప్రమాసామాన్యమందు కాంగ్రెసంటే యింకారేమిటో తెలియని మారుకయందు కాంగ్రెసు ప్రబోధముచేసి వారిహక్కులకై యింకను అధనముగ పోరాడుటకుగాను యీ రైతుసంఘములు ప్రచారము చేయుచున్నవనియు, కూలీల యిబ్బందులు పిచ్చుమంతల గురించియు మాట్లాడిరి.

కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి,
దళాధిపతి.

రైతు దండు.

నెల్లూరుజిల్లా ప్రోగ్రాం.

13 ఈదగాలి, కట్టుపల్లె; 18 మనుబోలు, గూడూరు; 15 చెన్నూరు, వెరున్నాయగొల్లపల్లె; 16 కోట్పూరు, అల్లూరుపాడు; 17 తీర్థంపాడు. వెంకటగిరి, 18 అత్తివరం, నాయుడుపేట, 19 దొరవసిరి, అన్నమేడు; 20 కోటపోలూరు, సూళ్లూరుపేట; 21 తడ.

నెల్లూ... ...సభ.

నెల... ...గూడూ...
...ంచియుం...
...తేది జర...
...ను.

నెల్లూరు

సబ్ జడ్జిగారి కోర్టులో.

అసలు నెం. 2../1938

తేనకూరు శీకాళపి రెడ్డికట్టెగిరా వాదులు.

AND

కోమాటిరెడ్డి సుంచాధాయన్నకట్టెగిరా ప్రతివాదులు
(4 నం ప్రతివాదికి కోమాటిరెడ్డి కృష్ణాబాయమ్మ)

నోటీసు

...టీటీ కో... ...సాయిమిరావు... ...గాలు వారియింది యి... ...దస్తావేజా ...రాబట్టుకొను... ...సెంబ... ...చూడ ... ...న్నారు ... 16 దావాలో మీరు ... నిమిత్తం తే 15-8-38 దికి కోర్టువారు వాయిదా నిర్ణయించియున్నారు. సదరు వాయిదానాటికి మీరు కోర్టునకుహాజరయి ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవచ్చును. లేనియెడల మిమ్ములను యేకపక్షముచేసి కేసు తీర్మానించబడును.

వవ్వేటి విశ్వనాధరావు,
వాదుల అడ్వొకేట్.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో.

O. P. No. 10 of 38.

గోనుగుంట సుబ్బమ్మ — పిటీషనరు.

గోనుగుంట శ్రీరాములు మైనరు గార్డియన్ తాత కొత్త చంచయ్య } రెస్పాండెంట్

యీ నెంబరున వాది భర్త లేటు గోనుగుంట పద్మయ్య తాలూకు ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటి లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీలో నెం 398819 రు పాలీసీబాపతు రావలసిన రు 1074-0-0 లు పిటీషనరు రాబట్టుకొనుటకు వారసు సర్టిఫికేటు యిప్పించవలసినదిగా పిటీషన్ పెట్టినందుకు నోటీసు నిమిత్తం తే 18-3-38 దికి వాయిదా వేయబడియున్నది. మీకేమైనను ఆక్షేపణ యున్నయెడల తెల్పుకొగలందులకు యీ నోటీసు యివ్వడమైనది.

పవని రామకృష్ణయ్య,
పిటీషనరు వకీలు.

యాలం ప్రకటన.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

OS. No. 82/36

వాది — రేటూరి బలరామిరెడ్డి.

ప్రతివాదులు (2)కందుకూరు నాగిరెడ్డికట్టెగిరాలు నాగిరెడ్డి రామిరె... ...చిన వారి మేరటికి గూడూరుతాలూ... ...మజరా వరకలి గ్రామకాపురస్తులు ... ...గారెడ్డిగారి కుమారులు 1. కేమారెడ్డి రామారాఘవరెడ్డి 2. కేమారెడ్డి సుందరరామిరెడ్డిగార్లు లోగా వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంసరినోటు తాలూకు అదినంతర్యా అయిన అసలు ఫాయిదాలు రు 8050-0-0 లు అదనం తీసికొన్నది రు 68-0-0 లు కల్లు రు 8118-0-0లు లకు నెల 1 కి రు 100 కి రు 2-0-0 లు ... ప్రతిసంవత్సరం మార్చి నెల తే 31 ది ...టికి వడ్డీని అసలులో చేర్చుకొని ఆద్యోఅసలు ... దాలు అడిగిన వెంటనే చెల్లించే పొందులోనే ... సంగతులతోటి తే 1-3-1934 దిన ప్రాంసరినోటు వ్రాయించియిచ్చి అందుకు తే 24-1-1937 దిన రు 10-0-0 మాత్రం చెల్లించి సదరు చెల్లను ప్రాంసరినోటుమీద చెల్లు యుండగా ... చేం... ...న్నారు. సదరు ప్రామిసరి ... తే 4-4-3... సాయంత్రం 4 ఘంటలు ... ఆవారి వీధిలో జాయింటు రిశీవరుగారి యింటివద్ద యాలం వేయబడును. పాటలు పెట్టదలచుకొన్న వారు రు100-0-0 ధరావత్తుకట్టి పాటపెంత్రంలో ¼ వంతు పాటతెగగొట్టిన వెంటనే కట్టవలెను. యితర విషయములు సదరు నెంబర్లు రిశీవరు గారివద్ద తెలిసికోవచ్చును.

పుదాలి వాసుదేవయ్య,
జాయింటురిశీవరు.

హిమాలయన్ మొమ్మయి స్పెషల్ క్వాలిటి (రిజస్టర్డు)

ప్రపంచ సుప్రశిద్ధిగాంచిన గొప్ప ఔషధ—టానిక్ రాజము.

రోగవిముక్తి, రక్తవృద్ధి, దేహపుష్టి, నరపటుత్వము, ఇంద్రియ పుష్టిదనము, మరియు ముఖసంబంధమైన వ్యాధులకు సంజీవితుల్యము— బుడ్డి 1 కి రు 1—8—0
(మూడు వారములకు.)

నెల్లూరు ఏజంట్సు: ది ఆర్యన్ ఫార్మసి (జండుఫార్మసి) ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

యుసోప్యతిక్ పండిత డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావు శ్రీ పరమహంస మెడికల్ హాల్, బెజవాడ.

పక్షవాతానికి అమోఘమైనమందు

ఈమందు 100 సంలుగా మా పెద్దలువాడ గుణాన్ని పొందిరి—
ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలోనైనా అత్యాశ్చర్యకరంగా గుణమిచ్చును—
మా అనుభవంలో 100 కి 90 కేసులు గుణమిచ్చినవి—
యితరవివరాలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలద్వారా—

వారం మందు రుక్.

—బొజ్జా కోవ్వలు.
...స్పెషలిస్టు,
...పేట, నెల్లూరు.

తిరువూరు తాలూకాలో జమీందార్లు మొఖాసాదార్లవలన కలుగు యిబ్బందులు

—౦౦—

3000 మంది రైతులు, కూలీలు కలెక్టరువారివద్ద మెమొరాండములు దాఖలుచేయుట.

—

ది 28—2—38 తేదీన పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ కాటు కాసయ్యగారి నాయకత్వమున శ్రీ నూకల నరసింహయ్యగారు, ఎం. ఎల్. ఎ, పిడికిటి రామకోటయ్యగార్లు మున్నగు పెద్దల వెంటనిడుకొని సుమారు 3000 మంది రైతులు, కూలీలు గొప్పవూరేగింపు తిరువూరు గ్రామంలో మధ్యాహ్నము 2-30 గంటల నుండి సాయంత్రము 4 గంటలవరకు జరిపి తిరువూరు గ్రామంలో సహాదారి బంగళాయందు మకాం చేసియున్న శ్రీకృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారి వద్దకు వెళ్ళియుండిరి.

తర్వాత కాటు కాసయ్యగారు తిరువూరు తాలూకా యందుగల జమీందారీ మొఖాసాదార్ల వలన రైతులు కూలీలు పొందుచున్న యిబ్బందులను తెలుపుచూ రైతుల పక్షమున కూలీల పక్షమున రెండుకీ మెమోరాండములను దాఖల్ చేసియుండిరి. తర్వాత సాముదాయపు భూములు జమీన్‌దార్లు ఆక్రమించుకొనినట్లుగా తెలుపు రికార్డును కొల్లి బుచ్చయ్యగారు పూటుకూరు లక్ష్మారావుగారు, దొరణాల లక్ష్మారెడ్డిగారు శ్రీ కలెక్టరుగారికి చూపియుండిరి.

యింకా ఆనేక గ్రామములవారు తమ యిబ్బందులను గూర్చి చెప్పుకొనవలెనని ఆతుర్దాపడుచుండగా శ్రీ కలెక్టరుగారుకేవి మీజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు చెప్పిన విషయంకలవను కొల్లిబుచ్చయ్యగారు రికార్డులుచూపించిన కాగితములనుబట్టియు ఈ తాలూకాయందుగల జమీందార్లు మొఖాసాదార్లుచేయుచున్న అక్రమములను తెలుసుకొంటిని, మీరు ఇక మీ మీ గ్రామములకు వెళ్లవచ్చును, నేను చాతుగల అధికారరీత్యా మీకుచేయుగల సహాయం చేయగలనని వాగ్దానం చేసిరి.

ప్రజలందరు బహిరంగ[illegible]

శ్రీ కలెక్టరుగారు [illegible] సమీపంలో గల పాతతిరువూరు[illegible] శివారు శ్రీకాకోళం గంపలగూడెం యస్టేటుయిలాకా చిట్యాల ఆంజనేయపురం గ్రామములకు వెళ్లి కొన్ని సాముదాయపు భూములను రైతులతాలూకు జమీందార్లు ఆక్రమించుకొనిన ఖాపతు భూములను చూచియు యింకా కొందరుచెప్పుకొన్న యితరవిషయములను కూడా బహుశ్రద్ధగా తెలుసుకొనిరి.

కలెక్టరుగారు చూచిన భూముల వివరములు.

(1) శ్రీకాకోళం గ్రామంలో 2 సం॥ లనుండి జమీందారుగారు రైతులకు కవులుకు ఇచ్చుచున్న మందబయళ్లు స్మశానములు చూచిరి.

(2) చిట్యాలగ్రామమునుండి తిరువూరుకువెళ్లు రహదారి గవర్నమెంటు స్థలములో యుండగా జమీందారుగారి సర్వేలో [illegible] జమీందారుగారి స్వం[illegible] చేర్చుకొని అదారికి పొరికేరవద్ద కందకముత్రవ్వియు గ్రామం వద్ద కంపపాతియు యుండుట చూచిరి

(3) అ గ్రామంలోనే పెద్దినేని కిష్టయ్యగారి తాలూకు లేతాయతీ భూమినిన్నీ 30 సంవత్సరములనుండియు యిల్లుకట్టుకొని యుండగా జమీందారుగారు నిర్భంధముగా వారినుండి తీ[illegible]

[illegible]గించి స్వాధీనము చేసుకొన్న పరికరములను వారి జనవాడలోయున్న బజారుస్థలములకు యాకరము 1-కి రు 5-0-0 లు చొప్పున శిస్తు వసూలుచేయు చున్న పరికరములను చూచిరి.

(4) ఆంజనేయపురంగ్రామం అనుకొనియున్న తాళ్ళచెర్వు లోతట్టునేను వెళ్ళనొట్టి జనమూ సైనుకుచేసియుండుట చూచిరి.

పాతతిరువూరు నుండి ఆంజనేయపురం వెళ్ళు లోగా కలిసిన కొందరు జనులు యీ దిగువ విషయములను కలెక్టరుగారితో చెప్పుకొనిరి.

పెద్దినేని కిష్టయ్యగారి తాలూకు భూమిని లాగుకొనిన వెంటనే వేరే జీవనాధారంలేక భూమి వారి స్వాధీనం అయిన మరుసటిదినమే ఊరిపెట్టుకొని చచ్చెననియు గ్రామమును ఆనుకొనియున్న నీళ్ళమడుగులలోనికి వెళ్ళి నీరు త్రాగిన పశువుల నన్నిటిని జమీందారుగారి స్వంత దొడ్లోపెట్టి దబ్బు వసూలుచేయుచున్నారనియూ, మామూలుప్రకారం అరణ్యములోనుండి హరిజనులు కట్టెపుల్లల మోపులు తెచ్చుకొనుచుండగా జమీందారుగారిని ఘూపాటిబండ్ల శీతయ్య 5 గురు వారి జనులను పట్టుకొని సాయంత్రం 6 గంటలనుండి మరుదినము ఉదయము 9 గంటలవరకు పందిలి గుంజలకు రెక్కలు విరచి కట్టియుంచి మనిషి 1-కి రు 2-0-0 లు చొప్పున జరిమానావిధించి వసూలుచేసెననియూ, మామిడికాటాయా తాలూకు భూమిలో జమీందారుగారు కంకరకుప్పలుపోసి యీ సంవత్సరం పైరు వేసుకొనుటకు వీలులేకుండా చేసి పైరు నష్టపరచుటయేగాక శిస్తు యివ్వవలెనని యిప్పుడు నిర్బంధపరచుచున్నారనియు చెప్పిరి.

యీ విషయములన్నియు బహుశ్రద్ధతో శ్రీ [illegible]యుగారు వినియుండిరి.

—స్వ॥ విలేకరి.

—

రొఖపట్టాబందిలో జాలు హెచ్చుట.

——X——

వెంకటగిరిఎస్టేటు మల్లాంతాలూకాలో కొన్ని సిదర్శాలు.

—

మల్లాంగ్రామము నదరుగ్రామ గ్రూపులో చేరిసపల్లెలు (1) రంగనాథపురం, (2) పాదర్తి వారిఖండ్రిక (3) పెట్టివానిపల్లె (4) కొత్తపాలెం (5) కొమ్ముపాలెం (6) జలపెద్దిపాలెం యీ గ్రామములు అన్నియు, ఫ-315 లీ వరకు ఒక గ్రామముగానే ఎస్టేటువారు వ్యవహరిస్తూ పంటసమంలో సగం తీసుకొను ఆచారం కలిగివుండినారు ఫ 1310 లీలో మాటరెయినిమిది పుట్లా పదితూములు రెయినిమిదితూములు ధాన్యం వసూలు పరచినారు. నదరుధాన్యంకు బాకీ రు 503-0-0 లు శిస్తు ధర కట్టివున్నారు. నదరు ధరనేరను తేర్పడిన రొఖమొత్తం రు 5466-4-0 లుగా వున్నది.

ఫ 1315 లీలో అన్నిగ్రామములో చేర్చి ఆరవైపుట్లా అయిదుతూములు ధాన్యం వసూలు పరచివున్నారు. నదరు ధాన్యంకు బాకీ రు 52-0-0 లు లెఖగ రు 3133-0-0 లుగా యేర్పడివున్నది.

ఫ 1316 మొదలు ఒక గ్రూపుగావుండు గ్రామాదులను చీల్చి వేరు వేరు లెఖలు వుంచినారు.

మల్లాం గ్రామం.

ఫ 1318 లీలో మెట్టలకు తోటలకు కలిసి రొఖముగా వసూలుచేస్ని మొత్తం రు 919-2-4 లున్నూ ధాన్యంగా యీఫసలీలో యీ[illegible]ది పుట్లూ ఆరుతూములు ధాన్యంమాత్రం వసూలు చేసినారు. యీ ధాన్యమునకు బాకీ రు 50-0-0 లు లెఖన అట్టు క్రయం రు 2962-0-0 లున్నూ కల్లు రు 3881-2-4 వసూలుపరిచివున్నారు.

1323 ఫసలీలో పూర్తిగా మాగలితోకూడా రొఖపట్టా బందిఅయింది. నదరు ఫసలీలో దిట్టం మొత్తం రు 7804-8-7.

ధాన్యముగా చెల్లించు రోజులనుండి రొఖముగా చెల్లించు రోజులకు హెచ్చిన మొత్తం రు 8428-6-8

మల్లాంగ్రామంలో చేరిన పెట్టివానిపల్లె

1318 ఫసలీలో మెట్టలకు తోటలకు కలిసి రొఖముగా వసూలుపరచుచుండిన మొత్తం 88-15-5 లు ధాన్యముగా యీఫసలీలో ఏడు పుట్లా పదిహేడుతూములు ధాన్యం మాత్రం యిచ్చివున్నారు. యీ ధాన్యంకు పుట్టి 1 కి రు 50-0-0 లెఖను అయినమొత్తం రు 893-8-0 కల్లు రు 481-7-5 వసూలుపరచినారు.

1323 ఫసలీలో పూర్తిగా మాగలితో సహా రొఖపట్టాబంది అయినది. నదరు ఫసలీలో దిట్టం మొత్తం 1190-1-3.

హెచ్చిన మొత్తం 708-9-10.

మల్లాంగ్రామంలో చేరిన కొమ్ముపాలెం

ఫ 1318 లీలో మెట్టలకు తోటలకు కలిసి రొఖముగా వసూలుపరచుచుండిన మొత్తం రు 130-4-11 న్నూ ధాన్యముగా యీఫసలీలో రెయినిమిదిపుట్లు ధాన్యం యిచ్చినారు యీధాన్యమునకు బాకీ రు 50-0-0 లు లెఖకుఅయినక్రయం రు 400-0-0 కల్లుమొత్తం 530-4-11 వసూలు పరచివున్నారు.

1323 ఫసలీలో పేరు పూర్తిగా మాగలితో సహా రొఖపట్టాబంది అయినది నదరు ఫసలీలో దిట్టం మొత్తం రు 1073-4-4.

హెచ్చిన మొత్తం రు 542-15-5.

మల్లాంగ్రామంలో చేరిన జలపెద్దిపాలెం

ఫ 1318 లీలో మెట్టలకు మాన్యములకు కలసి రొఖముగా వసూలుపరచుచుండిన మొత్తం రు 96-12-2 న్నూ ధాన్యముగా యీఫసలీలో అయిదుపుట్లా అయిదుతూములు మాత్రం యీ ధాన్యమునకు బాకీ రు 50-0-0 లు లెఖను అట్టు మొత్తం రు 262-8-0 అన్నూ కల్లుమొత్తం రు 359-4-2 వసూలుపరచినారు.

ఫ 1323 లీలో పట్టాబంది అయింది. నదరు ఫసలీలో రు 1106-4-5 వసూలుచేసినారు.

హెచ్చిన మొత్తం రు 747-0-3

మల్లాంగ్రామంలో చేరిన కొత్తపాలెం

ఫ 1319 లీలో మెట్టలకు తోటలకు కలిసి రొఖముగా వసూలుపరచుచుండిన మొత్తం రు 36-11-3 లున్నూ ధాన్యంగా యీఫసలీలో మూడుపుట్లా పదితూములుమాత్రం వసూలుపరచినారు. యీ ధాన్యంకు బాకీ రు 50-0-0 వంతున అట్టుక్రయం రు 175-0-0 లున్నూ కల్లు రు 211-11-3 లు వసూలుచేసినారు. మల్లాం గ్రామంలోచేరిన రంగనాథపురం గ్రామమునకు సరిఅయిన దాఖలాలులేవు.

1326 ఫసలీలో రొఖపట్టాబంది ప్రకారం తేర్పడిన రివిజ్యూమొత్తం రు 1094-9-[illegible]

హెచ్చిన మొత్తం రు 883-14-9.

తిరుమూరు

[illegible]గ్రామమున్నూ ఫ 1888 [illegible]
రం 1 కి [illegible]లాపరి యిరువైనా[illegible]
గారికి కొల్లుచుండినారు.
[illegible]ధర ప్రకారం
రు 1080-0-0.
[illegible] యీ గ్రామము[illegible]
[illegible]లో దా[illegible]
మొత్తం 8[illegible]

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్మాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయునొప్పులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్ట పోటొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

తిరువూరు తాలూకాలో జమీన్ రైతుల పతిత జీవనము

—:o:—

కలెక్టరు గారికి మెమొరాండము దాఖలు చేసికొనుట.

—X—

తిరువూరు తాలూకా జమీన్ రైతులు తమ యిబ్బందుల గురించి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి సమర్పించుకొన్న మెమొరాండములోని విషయములు:—

సామదాయకపు భూములు.

ఎస్టేటు ల్యాండుయాక్టుకు పూర్వమున్న గ్రామ సాముదాయక పు భూములు అన్నియు జమీందారు మొఖాసాదార్లు క్రమేణ స్వాధీనపరచు కొని వీలగు గోభూములు దేవర భూములు రిహా కూడా గ్రామములకు లేకుండా చేసిరి.

శిస్తు వసూళ్లు.

జమీందార్లు, మొఖాసాదార్లు శిస్తుగా తమ యిష్టములో రైతులకు పట్టాలు సక్రమంగా యివ్వకయు, కొందరి జాయింటుపట్టాలు యిచ్చి తీసుక వారి యిష్టము వచ్చినవారికడ్డ శిస్తు వసూలు చేయుటయు వసూలుచేసిన శిస్తులకు రశీదులు సక్రమంగా యివ్వకయు, వసూలుచేయుటలో రైతు రైతుల పశువులను అరికట్టియు పంటకుప్పల జప్తుకుండ చేసియు వ్యవసాయపు పనులకు రైతు లను పోనీయకుండా అడ్డుచేయుట మొదలగు నిర్బంధములను ఉపయోగించుచున్నారు.

శిస్తు రిమిషన్లు యిట్టి పరిస్థితులలోను వుండవు. చెరువులలో నీరును తమ స్వంతకమతము భూములకు ఉపయోగించుకొని ఆ చెరువుక్రింద నున్న రైతులకు తమతో సమానంగా నీరు యివ్వక ఆభూములు పండకపోవుటకు తామే కారణ మైనప్పటికిని కూడా శిస్తురిమిషన్లు ఇచ్చేది వుండవు.

చెట్ల హక్కులు.

ల్యాండుయాక్టు దరిమిలా పుట్టినచెట్లన్నియు రైతులవనియు అంతకు పూర్వమున్న చెట్లు జమీందార్లవనియు అక్టునందున్నను దరిమిలా చెట్లను కూడా ల్యాండుయాక్టుకు పూర్వము వేసిన బలవంతముగా రైతులకు లేకుండా తామే అనుభవించుచున్నారు.

కళ్ళాణములు.

ల్యాండుయాక్టులో చెరువుకట్టలు చెరువు గర్భములు సాముదాయకపు భూములని యుండేగా వానిని తమస్వంతముగా అనుభవించుచు చెరువులలోని నీటిని వేసవి కాలములో వెడలగొట్టి ఆ చెరువు గర్భములందున్న పైరులు వేసికొని అనుభవించుచూ గ్రామమునందలి మనుష్యులకు పశువులకు నీటిసౌకర్యం లేకుండా చేయుచేగాక, రెం [illegible]రపు పంటల పూర్వులకు యిబ్బంది [illegible]న్నారు.

[illegible] భూములు.

[illegible] పెనుభూతముల [illegible]వులలో [illegible]గించు [illegible] దరు. [illegible] క్రింద [illegible] పు [illegible] లగా [illegible] కాని [illegible]

కమతం భూములలోనే కూలివేసినవి. యిందువలన రైతులకు పంటనష్టము కూలీలకు కూలి నష్టమున్నూ సంభవించుచున్నవి. ఈస్వంత కమతం భూములు ఎక్కువగా రైతీభూములనుండి ఆక్టుకు విరుద్ధముగా ఆక్రమించుకొనబడినవై యున్నవి.

వెట్టిచాకిరీలు.

రైతులచేతను, కూలీలచేతను ఎట్టి ప్రతిఫలము లేకయే వారిస్వంతకమతం భూములను దున్నించుకొనుట, భూడ్పించుకొనుట, రైతుల ఎరువులను కూడా స్వంతకమతంలకు తోలించుకొనుట గొర్ల మందలను ఎక్కువగా ప్రతిఫలమునిచ్చే రైతుల భూములకు రాకుండా అతరుణములో రెండుమాసములు స్వంతకమతం భూములయందే ఎరువుకట్టించుకొనుచున్నారు. అట్లు వెట్టిచేయకపోయిన అనేక నిర్బంధములకు పాలుచేయుచున్నారు.

స్వంతదొడ్లు.

అనేకమంది జమీందార్లు స్వంతకమతం భూములుగా ఆక్రమించుకొన్న సాముదాయకపు భూములలోనికి వచ్చినరైతుల పశువులను తమ దొడ్లలో పెట్టుకొని వారి యిచ్చానుసారముగా బందెలను వసూలుచేయుచున్నారు.

జరిమానాలు.

గ్రామములలో కొండురులమధ్య యేర్పడు తగాయిదాల పరిష్కర్తలు తామేఅయి పెద్ద పెద్ద జరీమానాలను వసూలుచేయుచు అందు కంగీకరించనివారిని సాధించుటకు అనేకవిధముల యిన చిక్కులను కలుగజేయుచున్నారు.

జమీందారీ విచారణకమిటీ.

మద్రాసు శాసనసభవారు ఎస్టేటుల్యాండుయాక్టు సవరణకై యేర్పాటు చేసినతర్వాత ఆ కమిటీ యెదుట రైతులు సాక్ష్యము యివ్వకుండా భయపడుటకు అనేకములయిన క్రొత్త యిబ్బందులను కలుగజేయుచున్నారు. (1) గ్రామమునకు సంబంధించిన అడవులను తమ బంధువులకు, స్నేహితులకు శాశ్వతజరాయితీ కవులుకున్నూ 10 లేక 20 సంవత్సరముల మద్దతు కవులుకున్నూ యిచ్చి గ్రామమునకు అడవి సౌకర్యములను తొలగించుట (2) లోగడ ఆచారముగా జరుగుచూయున్న పర్మిట్లువుండిగాని లేకగాని అడవులలో కట్టెలు, కంపవగయిరాలు తెచ్చుకొను అవకాశములను అరికట్టుచూవిశరకు నిర్ణయింపబడిన దబ్బుతీసుకొనికూడా కట్టె కంపవగయిరాలు తెచ్చుకొనుటకు కరాకునీట్లు యివ్వక రైతుల వ్యవసాయ కార్యములకు భంగము కలుగజేయుట, (3) పుల్లరి తీసుకొని అడవులలో రైతుల పశువులను మేపు కొనినిచ్చు ఆచారమునుకూడా అపుచేసి రైతుల పశుసంరక్షణకు బాధలను కలుగజేయుట, (4) పైరులు లేని యీ వేసవి సమయములోకూడా కమతం భూములలోనికి వచ్చినవనే నెపముతో రైతుల పశువులను బందెలు యాలైలుగా గర్వించుటు దొడ్లలోపెట్టి రైతులను అధికముగా నష్టపెట్టుట.

ప్రభుత్వంవారు చేయవలసిన సహాయములు.

యస్టేటుల్యాండు ఆక్టుకు పూర్వము కమ్యూనల్ భూములన్నియు గ్రామమునకు ప్రత్యేకముగా వినియోగపడేలాగు చేయవలెను.

శిస్తు వసూళ్ళ సందర్భములలో జమీందార్లు మొఖాసాదార్లు అవలంబించుచున్న చట్టవిరుద్ధమగు కార్యపద్ధతులను అపుచేయించి రేవర్రైతులకు తగినంత సహాయము చేయించవలసినది.

చెరువులలోని నీటిని వెళ్ళగొట్టి చెరువులలో దట్టులను దున్ని పైరులను వేసుకొనకుండా అపు చేసి రైతుల పశువులకు నీటి యిబ్బందులు కలుగ చేయకుండా చేయించ గలందులకు కోరుచున్నాము.

దబ్బు తీసుకొనిగాని తీసుకొనకగాని ఆచార ప్రకారముగా యిచ్చుచున్న కట్టె కంప చీట్లు యిచ్చునట్లుచేసి రైతులకు వ్యవసాయ సౌకర్యము లను కలుగజేయ కోరుచున్నాము.

పుల్లరి తీసుకొనిగాని తీసుకొనకగాని అడవులలో రైతుల పశువులను మేపుకొననిచ్చు పాత ఆచారములను నిలుపబెట్టించ గలందులకు కోరుచున్నాము.

యీ మెమొరాండం దాఖలుచేసినతర్వాత శ్రీ బాపయ్యగారు కలెక్టరుగారితో ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు ప్రకారము తమరు చేయగలిగిన సహాయములను మాకు చేసి తమను కోరుచున్నామని చెప్పిరి.

—

నీ బిడ్డ ఎట్లున్నది?

బక్కపలుచగాను, సన్నగాను, పాలిపోయి, ఎముకలు పైకెగసి బయటపడి ఆడుకొనుటకు కదలుటకు కూడ అసహ్యపడు చున్నదా!

అటువంటి శరీరములో ఏదో ఒక జబ్బు ప్రవేశించిన దన్నమాట! అ. బహుశః లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధి కావచ్చును.

వెంటనే జాగ్రత్త వహించవలెను. నీయొక్క బిడ్డకు వెంటనే పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారిచే తయారు చేయబడి 40 సం॥ నుండి ప్రసిద్ధిగన్న

'బాలభాస్కర' ను

సేవింపజేయుము.

అపుడు నీ బిడ్డ ఆరోగ్యంతో పెరుగుచూ ఆడుకొనుచు పాడుకొనుచు నుండగలదు.

అందరి కెమిస్టులవద్దను

(లేక)

ఆయుర్వేదాశ్రమము, మద్రాసు.

డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:— మెసర్సు అమరచంద్ శోభాచంద్, మద్రాసు.

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి పీల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనింపుడు.

శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు,
నెల్లూరు మునిసిపల్ ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:—

వైద్యం పెంచల నారసింహాని
పెంచలు చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)

చర్మరోగముల కిదియొ మెండటి దివ్యౌషధమని నాయనుభవమువలన కనుగొంటిని. ఒక్కపూతలోనే గుణమియ్యకున్న సొమ్ము వాపసు.

చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండీనగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపాలు.

మద్రాసు

...విద్యాపథకం...శాత్తీశయకరంగా...రిపరిచడం...
...రము 18 గంటల పని...మరు...కాంగ్రెసు...
...సభ్యుల పార్టీపథకం...చర్చించబడినవిషయం...
...రయమొన్నది.

...జిల్లాకోర్టుల ప్రారంభణయం ఎలిమెంటరీ పాఠ...
...లను ప్రభుత్వకార్యాలయాలకి ప్యాధీపెట్టబడుటకు...
...విషయమై జిల్లాకోర్టులు అభిప్రాయములు...
...రుడియబడున్నది.

...ప్రభుత్వోద్యోగులు కాంగ్రెసు కార్యక్రమ పాల్గొ...
...పంచులనుండి జిల్లా పోలీసు ఆఫీసరుమార్చి కాం...
...ఖానం గ్రామ అప్పుల్లోలన్నిటిని ప్రభుత్వము...
...బడి మార్చబడని తెలియుచున్నది.

...కోర్టులకోర్టులకి నీరుమింది కోర్టులపని...
...కాంగ్రెసులనుండి వాటికి మార్చబడని తెలియు...
...న్నది.

...యుక్తాంధ్రాలో అక్ అన్ఫు అండ్ క్రా...
...యిటీరల పింగాణీపరిశ్రమ స్థాపించబడెను.
...మ్మకాలంలను ప్రవేశపెట్టబడెను. వాహ స్వగ్రామములకెళ్లి యీపరిశ్ర...
...ను వ్యాపింపజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు...
...కోద్యమెడలు. విషాదము...పరిశ్రమకు...యి...
...పరిశ్రమను చేర్యుటవిషయమై వి. అక్. చిత్రగాయ...
...ఉపాధ్యాయులు...తుందురు.

...ఖాన కోతపరిశ్రమలోగాని లేక ఖానిజో...
...ల్లంఘనోద్యమాలోగాని శిక్షింపబడిన వారలకు...
...స్థానికసంస్థలలో ఉద్యోగము లివ్వరాదని ప్ర...
...టింపబడెను.

బరిస్సా

బెనెన్సీ సవరణబిల్లు

...అసెంబ్లీలో బెనెన్సీబిల్లు సవరణచేయబడెను. ...
...ఫిమవలన ...రాయితీభూములలో రైతులు చెట్లు...
...కొనుటకు, ఫలములు అనుభవించుటకు, చెట్లు...
...ట్టికలపై ఉపయోగించుకొనుటకు హక్కు...
...డును. ...ఇట్టిహక్కు తరుశోధని (...
...భస్థమయిన ఆధారములద్వారా భూస్వాములు...
...రుజువుచరుచోట్ల మాత్రమే దరఖాస్తుచేయగా...
...కలెక్టరునిర్ణయించవలయియుండును. ప్రతిఫలమును రైతులు...
...భూస్వామికి చెల్లించవలసియుండును.

...భ్యాక్టరీలలో పనివారికితములు కనీసము...
...రు 20 లు వుండరాదని ఒకబిల్లు ప్రతిపాదింపబడి...
...ప్రజాభిప్రాయమునకు పంపబడెను. బీహారు...
...బడెను.

బీహారు

...యంత్రశాలల్లో, పాలములు మున్నగువాటిలో...
...పనిచేయుచున్న కార్మికులు చేయుచుచున్నపని,...
...తీరు, ప్రాంతము మున్నగువానినిగూర్చి విచా...
...రణజరపి నివేదిక పరుర్పించుటకు ప్రభుత్వ...
...వారు కాంగ్రెసుప్రభుత్వారి అధ్యక్షతన ఒక...
...సంఘము యేర్పరచిరి.

...రాష్ట్రోపసంహరణమునకు భూపరిక్రమ అభి...
...వృద్ధికై రు 175000 గ్రాంటు యివ్వబడెను. ...
...పెన్సనర్ల పూర్తిశాలలన్నిటియందును రాటము...
...లపై సూపరింటియాట, చేతివస్త్రములపై పదకొండు...
...నిర్బంధముగ పేర్చబడును, కారాగృహములందు...
...బాపరిక్రమము ప్రోత్సహించుటకు యేర్పాటులు...
...చేయబడెను. పోలీసువారికి భద్రయుద్యమపు...
...పట్టయి చేయబడుట.

పద్మనాభయ్యగారి లేఖ.

అమీర్ ర్యాతు ప్రతినిధి పదులయిన శ్రీయుత కామాక్షయ్యగారి ఈయధ్య క్షతకు కొట్టిన పంచర్నుల వారికి అర్జీని రాజీము అధికారులకు పంపియుండిరి. అందుకొన్ని ఆరోపణలు మనవి ఖ్యాతి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు గుండిపోయిన శ్రీ మునిలాలగారిపై చేయబడి. ఈ ఆరోపణలుగురించి మన నెల్లూరు జిల్లాకూపరేంటుగారు విచారించిరి. వేనకొడా నొకపాటిని. 1934 ఎంత వరకింపాలకొండే తిరుపతిలోగల శ్రీ మునిలాలగారు పా ...తియడండా వెలికివచ్చి వన్న తమాపుమములో కొట్టినవివయపై పా పత్యము. విచారణకు పోలీసు రికార్డును పంపి యుండిని.

ఆ విచారణ ఫలిత మేమని వైవారికి వారి యిచ్చిన వార్తేయశాయందు డిప్టీ యిన్స్పెక్టరు జనరలుగారు విచారణ రహస్యమయినదనియు యుక్తమను చర్య తీసుకొనబడెననియు శాఖ నిన్న ఎలుకపఱచిరి.

తూ. అ. పద్మనాభయ్య.

5—8—1938

యుక్తమైనచర్య అంటే డిప్టీసూప రెంటు పోస్టులని అర్థంగాబోలు?

అ. భా. ర్యాతు మహాసభ ఎన్నికలు.

అఖిలభారత ర్యాతుమహాసభ ఎన్నికక్రమంలో యీ క్రిందిమార్పులు చేయబడ్డని.

28—8—38 దెలిగేట్ల ఎన్నిక.

2—4—38 అ భా. ర్యాతుసభా సభ్యత్వపునకు నూనించు నామినేషను. ఉ॥ 10 ...॥ నామినేషనులు తెజవాడ రాష్ట్రర్యాతుసంఘ ఆఫీసులో తీసుకొనబడును.

,, 1 ...కంటకు అ. భా. ర్యాతు మహాసభ్యత్వపు ఎన్నిక.

21—4—38 నుండి 24—4—38 వరకు అ. భా. ర్యాతు మహాసభ బెంగాలులో తిప్ప రాజిల్లా తోమిల్లా.

అ. భా. ర్యాతు మహాసభ ప్రతినిధి రుసుము 0-8-0 న్ను, అ. భా. ర్యాతు సంఘ ప్రతినిధి రుసుము 1-0-0 న్ను వీర్పరచుటచేత సదరు రుసుము సభ్యులు 2-4-38 తేదీన 12 ...కంటలకు అ. భా. ర్యాతుసంఘ ఆఫీసుకు చేర్చకపోయిన దెలిగేట్ల సమాచీకంలో పాల్గొనుటకు అర్హత కోల్పోవుదురు.

కె. సత్యనారాయణమూర్తి,
అ. భా. ర్యాతు సంఘాధ్యక్షుడు.

మద్యమును నిషేధించు నల్లమందు గంజాయి మున్నగువానిని నిషేధించుము ఒకబిల్లు ఖాసనసభలో ప్రతిపాదింపబడెను. కొన్ని ప్రాంతములలో ముందుఅమలు పెట్టబడి తరువాతి యితర ప్రాంతములలో ప్రవేశపెట్టబడును.

బొంబాయి

పొగాకు లైసెన్సన్యాక్టీలు అధికము చేయబడెను. ప్రస్తుతము పొగాకువర్తకులు రు 1 లైసెన్సు చెల్లించుచున్నారు. సవరణబిల్లు ప్రకారము పొగాకు వాణ్యముపట్టి రు 25 వెంచలు రు 50 వరకు లైసెన్సున్యాక్టి చెల్లింపబడెను. చిల్లర వర్తకులు రు 25 లు, టోకువర్తకులు రు 50 లు కట్టవలెను.

వార్తావళి.

గాంధి - కలకత్తా.

గాంధిమహాత్ముడు ఆరోగ్యం బాగుగా వున్నది. రాజకీయఖైదీల విడుదలకై కృషిచేయుటకు 16 తేది కలకత్తా వెళ్లుచున్నారు.

పన్నుల నిరాకరణం.

వజీపాసంస్థానంలో మొదటిపేజి కిస్తులు చెల్లించనిరైతులుపంటను జప్తిచేయు సంస్థానంవారు నిర్ణయించిరట.

కొనుగొరివివాణామోకి పన్నుల నిరాకరణం శేషంచాలనే ధూమిలోవండి వైకినిక్కువ వైర్లమ పంటులసంతా ఇదివరకే జప్తిచేసి ఊటికి గింజలు సూడశేషంచా బాధపెడుతున్నారు.

జమించార్లమీద పన్నులు.

మధ్యరాష్ట్రశాసనసభలో నున్న ల్యాండురివిన్యూ ఎస్టేట్సునిబిల్లులో జమించార్లకప్పం ఇబ్బడి చేయబడెనని మానవగలదు. దీనివల్ల తమగొంప మునిగిపోతుందని ఆరాష్ట్రజమించార్ల సంఘాధ్యక్షుడు స్వర్గ. మర్త్య, పాతాళాధిపులకు తంతులు కొట్టుట. జమించార్లపెత్తన పన్నుపోచ్చితే పాపం! పోతూ ఆటలకు ధనమెట్లా?

బెంగాల్ - నిషేధం తీసివేసింది.

శాసనోల్లంఘన సమయంలో నిషేధించిన 86 రాజకీయసంఘాలనుమాదనున్న వెలిని కాంగ్రెసు మంత్రులులేని బెంగాలు ప్రభుత్వంవారు తీసివేశారు. ఇది చట్టుప్రక్కల కాంగ్రెసుప్రభుత్వాల మాజాల్ల కాదంటారా?

కొత్తపట్నం సమ్మర్ స్కూళ్లు

కొత్తపట్నం సమ్మర్ స్కూలును మే 1 వ తేదినుండి జరుపుటకు ఎ. కామేశ్వరరావుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. జవహరిలాలుగారు పాఠశాలను తెఱువవలెనని కోరబడియున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

నామినేషన్ 16—4—38.
ఎన్నికలు 30—4—38.

ఈ ఎన్నికలలో ...రోగ్యకరంగా కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘముచారు నిర్ణయించెదము. ఓటర్లనుండరు ఎవరికిని వాగ్దానములు చేయకుండునుగాకయని కోరుచున్నాము.

మన్నేపల్లి మానుమంతరావు,
మంత్రి కార్యదర్శి.

నోటీసు.

నెల్లూరు ఆనంవారిసందు కాపురస్తుడు, బొద్దిపూర వరలక్ష్మమ్మ కుమారుడు బొద్దిపూరు వెంకటరత్నంగారికి:—

నాకోడీదారుడు అన్న దాత మాధవరావు పైనరు అయిసందున గార్డియనుతండ్రి అన్నదాత కేశయ్యగారు మాకు పంజాయిసి యిచ్చినప్రకారము తెలియజేయుట దేవునగా:—

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో O.P.No 84 of 37 నెంబరున నీవు దాఖలుచేసిన పిటీషన్ పరిశీలము శ్రీ కోర్టువారు తే 25-2-1938 టుతీర్పువు గయచేసిచారనిని అన్నదాత మాధవరా వందున గార్డియన్ తండ్రి తే 22-9-1937 ది నీవ్రాసాలు ప్రకారము కోర్టు వారు కాలాకా అల్లూసకేటు గారిమముంగాని నెం 444 యు పట్టాదాఖలా కోయమాగాబి సర్వే నె 1821 యు 4-36 సెంట్లు భూమి వారిపేర నీ వగైరాలు కలిమైన విక్రియపత్రిను వాగిని రిజిష్టరుచేయించి యియ్యవలసినదనియు లేనియెడల నాకక్షిదారునకు కలుగు యాతన్ను నష్టమునకు నీవు బాధ్యుడవగుదువనియు తెలియ చేయుచున్నాను.

నెల్లూరు
10-8-38

కె. యస్. కృష్ణమూర్తి,
అడ్వొకేట్.

మాంచిహోటలు లెక్కడ బాబూ?

నెల్లూరు—ట్రంకు రోడ్డులో నల్లపరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి భవనంలో—

!

కోమలవిలాస్

అనేకహోటల్ అన్నివిధాలా సౌకర్యంగా- శుచిగా- ఆరోగ్యంగా ఉంటుందని ప్రజలంటారు.

భోజనం
వలహారాలు

—రితో చేయడమేగాదు!

అదరం- పెనరు- విధేయతలుగూడా అక్కడనే ఉన్నవని ప్రజాభిమతం—

నెల్లూరు మచ్చట్లు:

—వివర్మువిదుం.

రైతుదినం-గుంటపరం.

గుంటపరం గ్రామమంటే జిల్లాకంతటికీ కార్యదర్శిని- పాలనదండం చేతికిచ్చిని- రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కర్మిందుకమిటీ పర్యవేక్షణమ్మా- జిల్లా కాంగ్రెసు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు గానమ్మా- (ఇదియాపించుకొ చేర్చిన పదవుల పట్టికమ్మకం) కాబాయ్యే జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగారుమ్మా ఆయినమహంతి భామ్మా వేమురెడ్డిగారికి- యిరవ ట్టం ఆకాశాన్నుండి ఆకస్మాత్తుగా ఊడిపడాలనే తూమాటి మల్లారెడ్డిగారికి వివాహయోగ్యమైన పెద్దగ్రామం.

అంచేత! రైతుదినంవాడు రాష్ట్ర రైతుఅధ్యక్షుని అధ్యక్షత్వంక్రింద జేరి గుంటపరంలో అమరు చెడిపే ఎగ్జైపా పలికినదిమ్మన్నిచా! ఒక వేళ వేమురెడ్డిగారు ఆహారం మితిమ్రింపు శరీరక రామణ్యమ జిల్లాకాంగ్రెసు సంబంధ గా లేవడానికి వీలిప్రాంత ప్రాంతియర్ప పోయినా మర్యాద- లిండి దిబ్బలైనా ఏర్పాటు జేబా యుండేది.

...గారు వస్తానంచే- ఆకో పట్టాభి ...చే- ఆకో వేమూరులక్ష్మయ్య ... జిల్లామం పెంకటవేమయ్య పర్యటనలు వాస్తే గ్రామాన్నిదిలిపెట్టి పోతాడా వేమురెడ్డన్నేమ్మా!

ఇంతా రైతుగణమంచే మా వేమురెడ్డి కుండే అభిమానికోసం చెప్తున్నా. వేమురెడ్డిగారు ఏ ఏర్పాట్లుచేయకున్నా ఆ రాత్రికూడ చెల్లిపోయింది. "మాటనిజమ్మంది-భూటగదుమ్మంది".

* * *

గూడూరు పశువులడాక్టరు.

గుమ్మపాటిపాళెంలో ఒక ఆవుకు ఉపద్రవ మచ్చిచేసి డాక్టరుకోసం పంపగాత్తారు 15 మైళ్లు. రు రం, బండి సిద్ధంచేయవచ్చాడు. రెండు రోజులు కాపలాగాని ఉండి ఉండి మిగిలిన కొన్నాడు ధారవారుకాక. ఈగ్రామానికి ఇది రెండోపర్యాయం ఈగాస్తి.

ఈగ్రామస్తులు పత్రికలు చదువుకుంటారు. అందువల్ల పశువుల డాక్టరొకరున్నారనీ- వారు ప్రజలనాకర్షిస్తారనీ- పిలిస్తే వచ్చి సేవజేస్తారనీ వీరి పిచ్చిభ్రమ. అందువల్ల యింత కాపత్రయపడ్డారు అజ్ఞానులం.

ఓ రైతాంగమా! పశువులడాక్టర్లు నీకోసరం కాదయ్యా ఉండేది. పట్నమాపాల్లోఉండే అధికార్ల తుక్కులజాడ్యాలు కాగుచేయడానికని యిక్కడైనా తెలుసుకోండి.

* * *

ముగ్గురు.

వీర్దీపురాన్నుండి ముగ్గురు రైతాంగుల చేపాల్లో చందాలనిమిత్తం రైలుజేరారని వాయువార్త పెట్టుబడిలేని వ్యాపారం; కాయక్లేశంలేని మృష్టాన్న భోజనం. ఈలాంటి కల్లలాడ్యాలుంటా పల్లెల్లో వాయింతిమాస్తారా?

* * *

మోపాడు ఖర్చులు.

మోపాడుఖర్చులు రు 40 లు అదిసారాయణ శెట్టిగారు భరించిరి! నిబ్బర్ గజజాయందూ! నిప ప్పు చిమిడినట్లు మాట్లాడుతున్నావేమిటి?

* * *

వ్యాధికి మూలకారణం

మోపాడు మనుషులే - కోడిగుంపలు మనుషులే - ...న్నై మనుషులే - బొట్లుసూడూరు మనియ

...గార్- మోపాడు అక్కింగ్ కారణం- కనిగిరి మనుషులే- గుంటుపల్లి కారణం- వీరంతా ఒకమాటు వ్యాధిగ్రస్తులయి కలవరపెట్టారంటే! ఈ వ్యాధికి కారణమేమిటో ప్రభుత్వంవారు కనుగొంటారా!

* * *

మంచినీరు - ముంగమూరు.

ముంగమూరుకు మంచినీరుకోక కావుమైర్లు వైరగీచిదిపాటించి తెచ్చుకోవాలి. ఆరకిపం పని ఒకడవ తెచ్చుకోవడానికే. ప్రాద్దస్తం మాలి వాలితో కలించే చేదబిక్కికి దిబిసాధ్యమా! అందుకే దమయంతీదేవి ఆవాసం అరణ్యావా సంలో తాగించే "ఘోరాతిఘోరం యీహారజలం బులు" అవీపాపం! వాటి ఆక్రమోదకాలు. రామనెలాగిగారికిష్యాలు చెల్లాకిడ్డి బలరామి రెడ్డిగారు మాత్రం ఒకబండి పీపాబెట్టి పాతశాల పిల్లలకుమాత్రం గుక్కదరుపుటూడు ధర్మా ర్థంగా. మిత్రమా రెడ్డి! అవారిజనులకుకూడ ఒక బండిపీపాపట్టయి దీయించి పుణ్యంకట్టుకోవయ్యా!

రాజగోపాలాచార్యులుగారి చిచ్చిన 50 లక్షల తిర్గోదకంలో ఈ ముంగమూరుపారి- కనిగిరి తాలూకా గుంటుపల్లె వజరా మూలపాడుపల్లె వాగికి కొంచెందాహోదకం ఇవ్వస్తారా?

దాతల్లారా! ఈలాంటి పాత్రదానాలకోసరం వెతుకకండి! కాళీ రామేశ్వరం కాటల్లో రహైళ్ళ కోక కోసెయ- సత్రం కట్టించిన పెద్దలసంతతి వారేకదూ మీరు! ధర్మదింత తగ్గిపోతున్న దన్నమాట!

* * *

చిత్రసభీయంలో - ప్రసవం.

మొన్న మద్రాసులో చిత్రసభీయఫిలిం ఆదర వచ్చిన ఒకగర్భవతి వెలలునిండకముందే ఆకస్మా త్తుగా ప్రసవించి బిడ్డతల్లి సుఖంగాఉన్నారట. ఈ శుభోదయకారణం ఫిలింవారికా! కవి రామ న్నకా! అనే మీమాంసలో ఉంది. ఇది ఫెడరల్ కోర్టులోగాని తెగదు. ఇట్లానే వెనక విజయక సినీమాలో యముడు వేమూరుజగ్గయ్యగారి జ్ఞాప కార్థం ఒకప్రసవం- కాదు గర్భస్రావం జరిగింది ఆ ప్రళయభీకర అల్లకల్లోల విల్లోలంలో. దాన్ని అశుభసూచికంగానూ- దీన్ని శుభసూచికంగాను పరిగణించారు పురోహితులు. ఈశుభం ఫిలిం వారికైతే దమ్మిడీ కాకుల్లోనూడా పెట్టుబడి ఒకటిన్నర ముట్టితీరాలె. కవికోకిలం రామన్నకే అయితే విశాఖవారి ఆంధ్రసినిటోనులో డైరక్టరు పని దొరకాలే! ఇందులో ఏదో!

* * *

కృష్ణారావు పంతులు.

లండక వేమున్నది పుణ్యోదకాల్లో స్నానం మాడడానికి వెళ్లిన మన అమంచర్ల కృష్ణారావు బహదర్ పంతులవారు తిరుగా హిందూదేశంలో రాలిడి విజేళ్ళమన పాపపరిహారార్థం ప్రాయశ్చిత్త కాండ పరసేవిస్తున్నారట. వేడో వేపా నెల్లూరులో కాలు. హిందూమాతా! ప్రాయశ్చిత్తకాండ పారపాట్లుకా! బుద్ధిపూర్వకాలకా!

* * *

విశ్వనాథరావుగారు

పంతులూ! మొన్న కవన్నగారితో బుణ వట్టం కిద్దుతని ఖర్చింప సలామలు కొట్టిరచ్చా రచే! అవిదర మేమిటో నాచెవినివేస్తావా!

* * *

గృహలక్ష్మీ

ధోకిడివిక్రయవిధాన "గృహలక్ష్మీ" క్రింద మొన్న 9 వేల ఉదయం ముద్రాసు రాజ్యే గూడూరులో ప్రవర్తింపబడ్డది. ప్రతిరా రదయితి ంచా దర్శించాము. ఫిలిం 12 వేలకారం రలీజ్ చేస్తారట చెప్పిక్కారిక్కి.

ఆంధ్రోద్యానంలో మొగ్గతిరియాకముందే తావి గుబాళింపజేశాను కళాకాంతుశేఖర వ్యా పార రవాస్యాలొరిసిన ఫిలిం విశ్వాకిం.

ధాయాగ్రిచాణం- కిట్టిగ్రహణాలు చక్కగా ఉన్నవి అందచందాలకు లోటులేదు. కథ మధ్యప్రాణ ...మేళపు ఈరిపాలకు ఆకర్షణగా అవకాశంగూడ.

కవికి పరిభ్రమతార కొన్నాంపైకా! ఫిలింలో పరిభ్రమతార కాంచనమాలే అయింది. రాధ- గృహిణి. మాధురి-వనిత. ఈ యవకాశంగూడ తోడ్పడ్డది మాధురి పరిభ్రమత్వానికి. పురుషుల్లా భావయ్యకే పరిధానర్వివిస్తారు పాటగూడ ఇందిగాబట్టి.

దర్శకుడు వాల్లు డబ్బులు రాలడానికి అవస రాకర్షణాల్లో ప్రతిభం చక్కగా వినియోగిం చాడు. ఇంగ్లీషు - హిందీ ఫిలిముల వాసన గూడా కొంతవడ్డుగొన్నది యీ ఫిలిం. రక్తకట్టిన రసవర్తిర ఘట్టాలున్నవి పరిభాసమాత్రాన్ని ఘా నిల్లజేసి డబ్బసేకరించడానికి బేరీబుర్రా కూడా ఉంటే తమిళభాల మోగిని కంటే ముం దడుగు వేసేది!!

ధతి స్థూల నివర్తనం—

—చిత్రగుప్తుడు.

ఆంధ్రవాణీ సామ్రాజ్యము

సింహపురి ఫెడిందుస్థాయూనియన్ వారు తేదీ పాయంత్రం ఆంధ్రవాణీ సామ్రాజ్యాన్ని పరిదర్శించారు సభ్యులవినోదార్థం—

ఆశ్చర్యానికి పరిమితిలేనంతపట్టుగూడ పనా కారం కలిపిన చెన్నారుడేవకి మూధ్యవాదాలు.

—ప్రేమికుడు.

ఓ కనిగిరీ!

గుంటుపల్లిగణం మూగంటిగింది అనుపద్రుల పెట్ట పరిగిన్నా లంచ్ చేసి అంగీకరించని సన్నివేశాలతో బెట్టారచీ! డాక్టరు కట్టిపి కేట్లను తిరస్కరిస్తే తిరస్కరించావు. కేపు యము ధర్మరాజు వారంట్లనుగూడా తిరస్కరిస్తావా నీ కాంనేడిక్షనాలతో!

జమీ ర్తైతు కమిటి మీ

మార్చి 20 తేది - కోటపోలూ

నెల్లూరుజిల్లా జమీ ర్తైతుసంఘ మీటింగు 20-3-38 తేది ఉదయం 8 కోటపోలూరు గ్రామమున సమావే సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

విషయములు.

(1) ఆంధ్రరైతుదినం వారికిస్వాగతమిచ
(2) ఏప్రెలులో జరుగబోవు జమీ విచారణసంఘమునకు సాక్ష్యము లకు తగిన ఏర్పాట్లుచేయుట.
(3) కౌంకుటగిరి దమ్మచిపాలబాధ్యతను ప్రభుత్వానికి రాయబారం—
(4) ఇతరవిషయాలు.

చిల్ల గురునాథం,
కార్యదర్శి.

మరా:— కోటపోలూరు నూలూరుపేట రై మనుకు 1 మైలురూరములో నున్న సభ్యులు 20 తేది ఉదయం మెయిలు రావలెను. ——

తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగా

25 వేలు విరాళం.

తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారును, తుమాక్తుల శ్యామలాంబమ్మగారి, తుమారిలక్ష్మీకాంతంగారు కలసి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సంఘమందిర నిర్మాణమునకు రు 25 వేలు విరాళ మిచ్చి చరితార్థులైరి.

వీరు మువ్వురిని ఆంధ్ర సెనెట్‌లో సభ్యులుగా నిర్ణయించిరి.

బుణనివారణ బిల్లు

చాలాకాలముగా రైత్రాయిగారి అనుమతికై విసికియున్న మదరాసు బుణనివారణ బిల్లుమం యీవారంలో అనుమతిపొంది రాదలచివదని వార్త తెలుపుచున్నది.

రైతుసంఘ సభ్యులకు హెచ్చరిక.

నెల్లూరుజిల్లాలో 8192 మంది రైతులు సభ్యులున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ వారు నిర్ణయించిన పరిమారము 6 గురు ప్రతి లను ఏప్రెల్ నెలలో బెంగాలులో జరుగు అఖిలభారత రైతుసభకు ఎన్నుకొనవలసియున్ వాకే రాష్ట్రరైతుసంఘ స్థాయిసభ్యులుగా రుయి. ఈ నెల తే 14 దినాటికి నియోజక ముగా విభజించి ఆల్లూరుపల్లగల కోవూరు కా కా రైతు ఆఫీసునందు పరీక్షచేయబడును. తే దీన ఉదయం 8 గంటులలగాయితు సాయంత్రము 4 గంటులవరకు నామినేషనులు తీసుకొనబడును. అభ్యర్థులకే ఇవ్వబడిన బరిగి మరుపాడు తే 10 గంటులకు అభ్యర్థులచేర్పు పరీక్షించబడును. తే 28 ది ఎన్నికలు జరుగును. నామినేషన్ తాను ఏ నియోజకవర్గములకు నిల్చియున్నది వారి కి మాలకముగా అభ్యర్థి పరిశీలించిన పోస్టు ద్వారా గాని, తన నియోజకవర్గములోని ద్వారాగాని యివ్వవచ్చును.

—వి. శంకరయ్య.